

ΕΛΣΗ ΤΣΟΥΚΑΡΑΚΗ

η
αυτή
των
ΟΝΕΙΡΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Η αυλή των ονείρων**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Έλση Τσουκαράκη
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Κατερίνα Δουρίδα
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Βίκυ Αυδή
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχατά

© Έλση Τσουκαράκη, 2016
© Φωτογραφιών εξωφύλλου: freeartist/123RF,
kokixx, GuoZhongHua/shutterstock
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

Πρώτη έκδοση: Οκτώβριος 2016, 3.000 αντίτυπα

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-1701-1
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-1603-8

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρπιδιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδειάς του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοΐου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • http://blog.psychogios.gr

PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head Office: 121, Tatoiu Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • http://blog.psychogios.gr

ΕΛΣΗ ΤΣΟΥΚΑΡΑΚΗ

η
αυγή
των
ονείρων

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

Η ποινή, 2009

Ας αποφασίσει ο χρόνος, 2010

Υπέροχες γυναίκες, 2011

Μέχρι να ξημερώσει, 2012

Βελούδινη συνωμοσία, 2013

Ο ήλιος του Σεπτέμβρη, 2014

Τα κύματα της νοσταλγίας, 2015

Στη Μυρτώ μου!
Ναι, μικρή μου λατρεμένη...
Μην αναλύεις τη ζωή,
μη θυμώνεις μαζί της...
Μην αναρωτιέσαι για τα καπρίτσια
και τα σκέρτσα της...
Ζήσε τη με τον απόλυτο
και μοναδικό Νόμο... την Αγάπη!
Στη δική σου Αυλή των Ονείρων!

1

Ολη νύχτα δεν έκλεισε μάτι. Σαν δαιμονισμένος στριφογύριζε, μια σβούρα το σώμα και η ψυχή του. Λίγο πριν το ξημέρωμα παραιτήθηκε από την προσπάθεια να τον πάρει ο ύπνος κι αποφάσισε να σηκωθεί. Η πλευρά του στο κρεβάτι θύμιζε αγωνιστικό τερέν.

Δίπλα του η Μάργκαρετ ανέπνεε σιγανά, βυθισμένη γαλήνια στην αγκαλιά του Μορφέα. Σχεδόν ζήλεψε τη νιρβάνα της. *Αυτές οι ξένες άλλη ηρεμία έχουν μέσα τους, σκέφτηκε αστραπιαία και πετάχτηκε σαν αίλουρος να πάει στην κουζίνα να ετοιμάσει καφέ.*

Στην υγειά σου, άρχοντά μου! ευχήθηκε στον εαυτό του, πίνοντας την πρώτη καυτή γουλιά καφεΐνης που πρόσφερε μια οικεία κι απαραίτητη απόλαυση στο ξύπνημα κάθε σωματικού του κυττάρου. Άνοιξε το κινητό του χαμογελώντας με σιγουριά ότι θα έβρισκε τουλάχιστον δυο μηνύματα από τους κολλητούς του, τα φιλαράκια της καρδιάς του, οι οποίοι έσπευδαν πάντα να του ευχηθούν για τα γενέθλια του καταμεσής της νύχτας.

«Κοίτα, ρε φιλαράκο, να κρατιέσαι πάντα κοτσονάτος, γιατί παίρ-

νεις και μένα τον συνομήλικο στον λαιμό σου. Την υγιά σου να 'χεις!»

Γέλασε φέρνοντας στη σκέψη την προσφιλή φυσιογνομία του Αργύρη. Ακολουθούσε το μήνυμα της Φωτεινής.

«Βρε γεροντοπαλίκαρο, τα σαράντα τέσσερα κλείνεις! Έλεος πια! Πότε θα συμμαζευτείς και θα σταματήσεις να μπερμπαντεύεις; Σ' αγαπάμε πολύ και θέλουμε να είσαι πάντα ευτυχισμένος!»

Αμέσως η διάθεσή του έφτιαξε κι ένιωσε ξεκούραστος και γεμάτος ενέργεια να ξεκινήσει τη μέρα του, παρά την ολονύκτια πάλη με το πάπλωμα και τις ενοχλητικές σκέψεις που τον κατέκλυζαν. Μπήκε στο μπάνιο να πλυθεί και στάθηκε περισσότερο από ό,τι συνήθως να χαζέψει το είδωλό του στον καθρέφτη.

Κοιταζόταν εξεταστικά από τη μια πλευρά, έστρεφε το κεφάλι να παρατηρήσει την κοψιά του κι από την άλλη. Οι κρόταφοί του είχαν αρχίσει να γκριζάρουν και οι δυο οριζόντιες ρυτίδες στο μέτωπό του είχαν πλέον χαραχτεί ανεξίτηλα πάνω στο δέρμα του. Οι μικρές κάθετες χαρακιές στην πάνω πλευρά των χειλιών του πρόδιδαν ότι υπήρξε χρόνια μανιώδης καπνιστής, αν και είχε πλέον σταματήσει το κάπνισμα. Ενοχλήθηκε που τις αντίκρισε και σκέφτηκε φευγαλέα ότι ίσως έπρεπε ν' αφήσει μουστάκι ώστε να τις καλύψει. Έδειχνε ακριβώς την ηλικία του. Άντε με μια επεικική βαθμολογία να τον υπολόγιζε κάποιος γύρω στα σαράντα δύο, αλλά η ματιά του δεν ξεγελιόταν εύκολα.

Μια σκιά μελαγχολίας φάνηκε απειλητική να πλησιάζει την ψυχή του και να τη σκουραίνει. Λες να 'χουν δίκιο όλοι τους που μOURMOURÁNE ότι χαραμίζω τη ζωή μου και πρέπει να νοικοκυρευτώ; Ένιωσε άβολα και διαισθάνθηκε το σκοτάδι του φόβου που τον κατέλαβε ξαφνικά και

άρχισε ύπουλα να τον μαυρίζει. Δεν ήταν μέρα απολογισμού η σημερινή, σκέφτηκε αμέσως, αλλά χαράς. Πάντα πίστευε ότι η μέρα των γενεθλίων ήταν ευλογημένη για τους ανθρώπους. Επιβεβαίωνε την ύπαρξή τους στο καθημερινό μαγγανοπήδαγο της ζωής. Τι κι αν έγγραφε το κοντέρ μεγαλύτερο αριθμό; Αυτό, κατά την άποψή του, ισοδυναμούσε με περισσότερα χιλιόμετρα στον μετρητή της εμπειρίας. Εκείνα τα δακρύβρεχτα «αχ, μεγαλώνουμε! και βαχ, φθειρόμαστε!» ποτέ δεν του άρεσαν, ούτε τον έβρισκαν σύμφωνο. Υπήρχε μεγαλύτερο δώρο από την ανάσα; Τι να κάνουμε, ρε παιδιά! Με αυτό το συμβόλαιο έρχεται ο άνθρωπος στη ζωή του. Να περπατά προς τα εμπρός και να φθείρεται στην πορεία. Δηλαδή, ποιο το νόημα να κλαίει κανείς και να μοιρολογεί για τον χρόνο που περνά, αδιάστακτος, είναι η αλήθεια, ο άτιμος. Εκείνος είχε τη φιλοσοφία του γι' αυτό το θέμα και την ασπαζόταν ευλαβικά. Πάρε τη ζωή όπως έρχεται και μην κοιτάζεις πίσω...

Έτσι πορευόταν από τότε που θυμόταν τον εαυτό του. Όποια πλανεύτρα δύναμη υπήρχε εκεί ψηλά του είχε δώσει από γεννησιμιού του το χάρισμα να μην γκρινιάζει στο διάβα του και να βλέπει πάντα τη θετική πλευρά της ζωής. Πολλές φορές συνειδητοποιούσε ότι ίσως απλώς ήταν έξυπνος και τσακμάκι από φύση και αντιλαμβανόταν ενστικτωδώς από τα μικρά του ότι η συνεχής μεμψιμοιρία και η μιζέρια το μόνο που κατόρθωναν ήταν ν' απομακρύνουν τους άλλους από κοντά σου. Ο καθένας είχε τα δικά του προβλήματα και κατά βάση δε συμμετείχε στα δύσκολα του άλλου, παρά κουνούσε το κεφάλι με προσποιητή κατανόηση κι επέμενε να στρέφει την κουβέντα στα δικά του σεκλέτια. Από τη μάνα του, την κυρα-Αθηνά, είχε διδαχτεί άριστα κάθε μορ-

φή γκρίνιας, μιζέριας, καταστροφολογίας, μελλοντολογίας και ό,τι άλλο αρνητικό κατέβαζε η κούτρα της.

Θα με πεθάνεις με τις αταξίες σου, στο νοσοκομείο θα με στείλεις, δες τα άλλα παιδιά πόσο ήσυχα και υπάκουα είναι, την καρδιά μου έσπασες με τη ζωή που κάνεις... Χαμογέλασε στη σκέψη της μάνας του. Αχ! Αθηνούλα μου, πόσο σ' αγαπώ, αλλά και πόσο με πιέζεις και με πρήζεις συνάμα!

Η αλήθεια ήταν ότι την αποτρέλαινε από τότε που θυμόταν τον εαυτό του, νήπιο σχεδόν στο νησί τους, τη Νίσυρο. Το έσκαγε συνέχεια από το σπίτι κι έπαιρνε τους δρόμους να εξερευνήσει τον τόπο τους. Η κυρα-Αθηνά καρδιοχτυπούσε μέχρι να τον δει να επιστρέφει σώος από τις μικρές εξερευνήσεις του. Ε να! Ίσως έφταιγε και η ιδιομορφία του τόπου τους. Πού τον έχανε κάποιος, πού τον έβρισκε, έτρεχε με τα μικρά ποδαράκια του να σκαρφαλώσει μέχρι τον τραχύ Στέφανο και να φτιάξει στο μυαλό του περιπετειώδεις σκηνές από το μυστηριακό του περιβάλλον. Γελούσε πάντα όταν ανέφεραν τον Στέφανο σε τουρίστες, Έλληνες ή αλλοδαπούς. Πάντα αντιδρούσαν σαν να επρόκειτο για κάποιο άτομο. Ο Στέφανος όμως ήταν το καμάρι του νησιού τους. Ο μεγαλύτερος υδροθερμικός κρατήρας του κόσμου, με διάμετρο ίσαμε τριακόσια μέτρα. Δέσποζε σαν άρχοντας σε μια πελώρια καλντέρα, απλωμένη τέσσερα χιλιόμετρα στο κέντρο της Νισύρου. Το θείο που έβγαине ασταμάτητα από τον πυθμένα της καλντέρας τραβούσε σαν μαγνήτης την περιέργεια του μικρού εξερευνητή, και ως τον τρομοκρατούσε η μάνα του για τους κινδύνους που εγκυμονούσε το ενεργό ηφαίστειο.

Σαν τα έβρισκε σκούρα με τις παραξενιές του νησιού τους και τρόμαζε με την καταστροφολογία της Αθηνούλας του, έτρεχε να συμβουλευτεί τον συνονόματο παππού του, ο οποίος, αν και τυφλός από τη φθορά της ηλικίας, παρέμενε αισιόδοξος και γαλήνιος στην ψυχή.

«Άσε την κόρη μου να λέει, παλικάρι μου. Μη γεμίζει με φόβο την ψυχή σου. Από μικρή η Αθηνά μου ήταν δειλή και φοβιτσιάρα. Όλο στο κακό πηγαίνει ο νους της. Τρέχα στο ηφαίστειο να πιάσεις νταραβέρι μαζί του κι άσε τους εκφοβισμούς της μάνας σου για έκρηξη. Λες κι άμα ξεσπάσει τον θυμό του το βουνό παίζει ρόλο πού θα σε πετύχει η κακοτυχιά. Πέντε κρατήρες ίσαμε εκεί πάνω έχει το νησί μας. Ένα ηφαίστειο είναι από μόνο του ολόκληρο. Πάνω στη φωτιά του υπάρχουμε γενιές ολόκληρες για χρόνια. Και στην Κω απέναντι να 'σαι, θα 'ρθει να σε συναντήσει το κακό, αν σε βάλει στο μάτι. Κοιμάται ο γίγαντάς μας, ο Στέφανος, μακαρίως. Έχει να δώσει το στίγμα του περισσότερο από έναν αιώνα, από το 1888, αν δε με ξεγελά η μνήμη μου. Μόνο οι φουμαρόλες του αναβλύζουν από τα έγκατά του, καλοδεχούμενο δώρο της φύσης. Και αυτές οι υδροθερμικές εκρήξεις, όπως τις λένε οι γραμματιζούμενοι, μόνο ευλογία και καλό φέρνουν στον τόπο μας. Εύφορο έδαφος, πλούσια βλάστηση, μοναδική ελαφρόπετρα στον κόσμο ολάκερο. Δεν υπάρχει άλλος τόπος σαν τη Νίσυρο, αγόρι μου. Είναι σαν μια γυναίκα μοναδική στην πλάση για την άγρια και πρωτότυπη ομορφιά της. Όσο και αν ψάξεις, δε θα βρεις άλλη σαν κι αυτή να της μοιάζει έστω στο παραμικρό. Σαν ανδρωθείς και πάρεις το τιμόνι της ζωής σου στα χέρια, δυο αδιαπραγμάτευτες αγάπες θα έχεις στην καρδιά σου, εγ-

γονέ μου. Την οικογένειά σου πρώτη και τη Νίσυρο δεύτερη. Νόμος!»

Χαμογέλασε τρυφερά στη σκέψη του παππού του πρωϊνάτικο. Δεν απορούσε για τις μικρές φευγαλέες αναδρομές στα παιδικά του χρόνια, αν και δεν το συνήθιζε. Το σήκωνε η περίσταση όμως. Κάθε χρονιά, την ημέρα των γενεθλίων του, πραγματοποιούσε ένα μικρό, ανάλαφρο κι αισιόδοξο ταξιδάκι στο παρελθόν. Σαν να απέτινε τιμή στα χρόνια που είχαν περάσει και τις εμπειρίες που είχαν χαράξει μέσα του. Ένωθε κατά κάποιο τρόπο να προδίδει τη θύμηση του παππού του. Ούτε οικογένεια είχε αποκτήσει, ούτε τη Νίσυρο αποθυμούσε στην καθημερινότητά του!

Μόνο γέλιο και αισιοδοξία του δημιουργούσε η φευγαλέα εικόνα στην καρδιά του από τη φυσιογνωμία του παππού Μάνθου. Ο θάνατός του δεν είχε βυθίσει στο πένθος και την απελπισία τη μάνα του κι εκείνον. Αντιθέτως, σεβάστηκαν την τελευταία επιθυμία του γέροντα να διασκεδάσουν μετά την κηδεία του και να υμνήσουν το δώρο της ζωής.

«Φτάνει! Έζησα! Χόρτασα!» τους επαναλάμβανε. «Τι θέλετε δηλαδή; Μαθουσάλας να καταντήσω; Τον κύκλο μου τον έκανα, γι' αυτό, κόρη μου, δε θέλω μοιρολόγια και δακρύβρεχτους αποχαιρετισμούς. Γλέντι θα στήσετε και θα γελάσετε με την τύχη μου να ολοκληρώσω όλο το μονοπάτι της ζήσης μου. Για σένα τα λέω, Αθηνά, μην τυχόν και μαυρίσεις την ψυχή του εγγονού μου με τους θρήνους σου. Τον γέροντα Μάνθο δεν θα τον πενθήσετε με δάκρυα λύπης, θα τον θυμάστε με γέλια και χαρά. Νόμος!»

Έλα, σε καλό μου, κάθε χρόνο τέτοια μέρα που με πιάνουν οι αναδρομές, βγήκε από το μπάνιο και πήγε στο σαλόνι να βάλει ένα CD με μελωδική μουσική. Έκλεισε την εν-

διάμεση πόρτα του διαδρόμου να εμποδίσει τον ήχο να διαχυθεί, μην τυχόν κι ενοχλήσει τον ύπνο της Μάργκαρετ. Μόλις ξυπνούσε, θ' απολάμβαναν παρέα το τελευταίο τους πρωινό κι ύστερα θα τη συνόδευε μέχρι το αεροδρόμιο να πάρει την πτήση της οριστικής επιστροφής στην πατρίδα της. Τα είχαν συζητήσει και ξεκαθαρίσει. Ό,τι όμορφο έζησαν είχε τελειώσει. Ο καθένας στο τσαρδί του στη συνέχεια. Εκείνος στην εργένικη και μοναχική καθημερινότητά του κι εκείνη πίσω στον άντρα της που την περίμενε στη Σκοτία. Άλλη μια μικρή και πολύτιμη ερωτική ιστορία της πορείας του τελειώνει.

Καθόταν στον καναπέ κι απολάμβανε τον καφέ και τη μουσική του, σχεδιάζοντας τη μικρή ανακαίνιση που ήθελε να κάνει στο μαγαζί. Το κινητό του άρχισε να σείεται στη δόνηση και το καντράν να φωτίζεται στο όνομα Αθηνά.

«Καλημέρα, Αθηνούλα μου! Να χαιρέσαι τον ομορφάντρα σου, βρε! Τι τέχνη έβαλες πριν σαράντα τέσσερα χρόνια και μ' έβγαλες τόσο μοναδικό; Άλλο καλούπι σαν το δικό μου πουθενά!»

«Έλα, σταμάτα τις κρυάδες, κοτζάμ μαντράχαλος. Αχ, αγόρι μου, χιλιόχρονος να 'σαι και δυνατός σαν ταύρος... και...»

Τον έπιασαν τα γέλια.

«Πες το, μάνα, αυτό που θέλεις! Σε νιώθω, δεν κρατιέσαι».

«Εεε! Εντάξει, θα το πω γιατί θα με σκάσεις στο τέλος. Εγγόνι δε θα κρατήσω στην αγκαλιά μου πριν πεθάνω δηλαδή; Όλο με σουρλουλούδες θα γυρνάς και οικογένεια τίποτα; Θα πενηνταρίσεις σε λίγα χρόνια, τι νομίζεις, δηλαδή, ότι ο χρόνος σε σένα θα χαριστεί;»

«Αθηνούλα, πήρες φόρα. Κάθε χρόνο μου προσθέτεις

και μια πιο δακρύβρεχτη πρόταση. Λοιπόν, άκου πώς έχει το πρόγραμμα σήμερα. Θα μου στολιστείς, θα μου αρωματιστείς, θα βάλεις τα καλά σου, ένα απέραντο χαμόγελο στα χείλη και θα περάσεις από το μαγαζί να με γιορτάσετε. Κοίτα να λάμπεις σαν μάνα του σημερινού πρωταγωνιστή! Πού ξέρεις τα τερτίπια της ζωής; Ίσως βρεθεί για σένα κάνας καλός γαμπρός τελικά να αποκατασταθείς!»

«Αι από δω, παλιόπαιδο, που μιλάς πρόστυχα στη μάνα σου», αποκρίθηκε η κυρα-Αθηνά και τα μάτια της έλαμψαν από περηφάνια και καμάρι για το μοναχοπαίδι και μοναχογιό της!

2

*Η*κυρα-Αθηνά ακούμπησε το ακουστικό στη θέση του με χέρι που έτρεμε από συγκίνηση. Πόσο καμάρωνε τον κανακάρη της, κι ας είχε βαθιά παράπονα από αυτόν και ειδικά για τον τρόπο που διαχειριζόταν τη ζωή. Μεγάλωνε και μυαλό δεν έβαζε. Μπενάκης-βγενάκης τα λόγια της τόσα χρόνια. Στάχτη και μπουρμππερη τα έκανε όλα ο άτιμος και την έγραφε μονίμως στα παλιά του τα παπούτσια.

Από μικρός, έτσι την παίδευε, λες και τον είχε γεννήσει για να την τυρανανά. Δεν μπορούσε ποτέ να τον βάλει σε καλούπι και σε πρόγραμμα. Από μικρό αγόρι το έσκασε σαν κυνηγημένος και ας ήξερε ότι θα υποστεί από εκείνη τη δίκαιη τιμωρία του. Αργότερα, σαν έφηβος, της έβγαζε μια γλώσσα ίσαμε δυο μέτρα κι όταν άρχισε να ανδρώνεται την κοιτούσε καρτερικά να τελειώσει την γκρίνια της και να συνεχίσει να πράττει του κεφαλιού του.

Την κατηγορούσε συνέχεια ότι μιζέριαζε και κινδυνολογούσε, αλλά πόσες άτυχες σαν και του λόγου της υπήρχαν σε αυτή τη Γη; Δυο χαρές θυμόταν όλες κι όλες στο πα-

ρελθόν της. Τη μια σαν παντρεύτηκε κοπελίτσα στα είκοσι δύο της χρόνια τον Σπυρίδωνα και μια σαν γέννησε τον Μάνθο της. Όλες οι άλλες αναμνήσεις πόνου και δυστυχίας τής προκαλούσαν.

Με τον Σπύρο έζησαν λίγα χρόνια ξεγνοιασιάς. Ευτυχία δε θα το 'λεγε ακριβώς. Είχαν το δικό τους σπιτικό, τη μικρή κερδοφόρα επιχείρηση του πεθερού της με το εμπόριο της ελαφρόπετρας και κάτι εύφορα κτήματα στο νότιο μέρος του νησιού.

Ο Σπυρίδωνας ήταν κλειστός άνθρωπος, καθόλου εκδηλωτικός, ούτε αυθόρμητος στην έκφραση των συναισθημάτων του. Οτιδήποτε τον απασχολούσε δεν μπορούσε να το εκδηλώσει με λόγια, ούτε καν να ξεστομίσει μια κατάλληλη κουβέντα. Μόνο με νύρα και γκρίνια ξεσπούσε τη μόνιμη δυσαρέσκειά του για τα πάντα. Ακόμα κι αν οι δουλειές πήγαιναν καλά, εκείνος φοβόταν για το μέλλον. Απόδιωχνε τη χαρά, σαν να ήταν τσιμπούρι και δεν ήθελε να κολλήσει πάνω του. Όταν έβρεχε, γκρίνιαζε κι αποζητούσε την αισιοδοξία του ήλιου, όταν ελαμπε ο βασιλιάς στον ουρανό και φώτιζε όλο το Αιγαίο στα πόδια τους, εκείνος ζεσταινόταν και ξεφούσκωνε εκνευρισμένος. Δεν τον έπιανε πουθενά με τις αναποδιές του, κι εκείνη, κοπελίτσα, άμαθη τότε, μαράζωνε και φορτωνόταν την ενοχή ότι ήταν λίγη και ανεπαρκής δίπλα του να του προξενήσει χαρά και να του προσφέρει καταφύγιο τον κόρφο της.

Στη γέννηση του πρώτου τους γιου, αντίκρισε για πρώτη φορά μια φωτεινή λαχτάρα στο βλέμμα του, σαν υπόσχεση ότι αφού απόκτησαν οικογένεια, όλα θα άλλαζαν προς το καλύτερο.

Το όνομα του πρωτότοκου, Λευτέρης, σαν του πεθερού

της. Με καμάρι τον γυρόφερναν στο νησί, έφτιαχνε σενάρια στο μυαλό του ο Σπυριδωνας για το επαγγελματικό μέλλον του γιου του, συνεχιστής της οικογενειακής επιχείρησης. Έλα όμως που οι άνθρωποι ξεχνάνε, ειδικά στη χαρά τους να ρωτήσουν τις ορέξεις του Ξενοδόχου από ψηλά. Αφού αυτός τους φιλοξενεί όλους, κατά πώς ορίζει, στη ζήση τους! Σύμφωνα με τα κέφια του, όπως έχει καταγράψει στα τεφτέρια του τη μοίρα τους.

Μόλις που πρόλαβαν να βαφτίσουν το τριών μηνών αγοράκι τους κι εκείνο επέστρεψε στον ουρανό, εξαιτίας, λέει, της αιφνίδιας βρεφικής άπνοιας. Ούτε που κατάλαβαν ποτέ την αιτία. Κάπως έτσι γραμματιζόμενα κι ακαταλαβίστικα τους τα είχε εξηγήσει ο γιατρός.

Από τότε με δυσκολία χαμογελούσε αν και όλοι οι συγχωριανοί, και ειδικά ο πατέρας της, της υπενθύμιζαν ότι δεν ήταν προφανώς γραφτό να μεγαλώσει ο Λευτέρης και όφειλε να αποδεχτεί αγέρωχα την απώλειά του.

Κάπου στην πορεία έμοιαζε να έχει συμφιλιωθεί και ο άντρας της με το γεγονός, αν και ουδέποτε είχε την ικανότητα να διαβάσει με επιτυχία την ψυχή του. «Αυτά συμβαίνουν γυναίκα στη ζωή», της έλεγε κι έμοιαζε να συνεχίζει χωρίς δυσβάσταχτο βάρος την καθημερινότητά του. Στη συμπλήρωση ενός χρόνου από το θλιβερό συμβάν, φυτεύτηκε μέσα της ο καινούργιος σπόρος. Μόλις αντίκρισε το νεογέννητο αγοράκι της, ένιωσε ελπίδα, αισιοδοξία και θάρρος να την κατακλύζουν. Αυτή τη φορά όλα θα πήγαιναν κατ' ευχήν και δικαιούνταν αυτό το μωρό να πάρει το όνομα του δικού της πατέρα. *Μακάρι και τις χάρες του*, μονολογούσε μέσα της κι έδινε ευχές στον γιο της. Ο Σπυριδωνας δεν έφερε αντίρρηση στο αίτημά της, εξάλλου ο

ίδιος του ο πατέρας αντιμετώπιζε το θέμα λίγο δεισιδαιμονικά. Λευτέρης γεννήθηκε στην οικογένεια κι ας είχε σύντομο και άτυχο ριζικό.

Οι λογαριασμοί της όμως με την αόρατη δύναμη που της πήγαινε κόντρα σε όλη την πορεία της δεν είχαν κλείσει ακόμα. Σαν να τρεφόταν ένα άγνωστο ενεργοβόρο ον από τη δική της ευτυχία. Ό,τι είχε κάνει τα πρώτα του βήματα ο μικρός Μάνθος και τους ξαναχτύπησε το κακό. Ο Σπυρίδωνας τελείωσε μια κι έξω το νταραβέρι του με τη ζωή, μόλις στην ηλικία των σαράντα δύο του χρόνων.

Έτσι που τα κρατούσε όλα μέσα του, ήρθε κι έσκασε, σκεφτόταν η Αθηνά κι έβγαζε με σιγουριά το δικό της ιατρικό συμπέρασμα, αδιαφορώντας για τα επιστημονικά πορίσματα περί οξέος εμφράγματος του μυοκαρδίου. Σκάσιμο ήταν για εκείνη ο θάνατος του άντρα της, και ας τσαμπουνούσαν τα δικά τους τάχα οι ειδικοί.

Απέμεινε μόνη, περιτριγυρισμένη από άντρες που την προστάτευαν και φρόντιζαν τον γιο της, από τη μια, ερημωμένη όμως από τη γυναικεία συντροφιά και τη γλύκα της μάνας, από την άλλη.

Φαίνεται, κόρη μου, το έχει το ριζικό μας, την παρηγορούσε ο πατέρας της. Κι εγώ τη μάνα σου τόσο νέα την έχασα από την παλιοαρρώστια. Όσο έχεις εμένα όμως δίπλα σου, δε θέλω να φοβάσαι το παραμικρό. Ο πεθερός σου είναι καλός άνθρωπος και θα στηρίξει οικονομικά το σπιτικό σου. Εξάλλου, ονειρεύεται τον εγγονό του ν' αναλάβει την ελαφρόπετρα. Από δω και στο εξής, στήριγμα για την ψυχή θα έχετε εσύ κι ο Μάνθος εμένα.

Δεν πρόλαβε όμως να εκπληρώσει ούτε εκείνος για πολύ καιρό την υπόσχεσή του. Λίγα χρόνια αργότερα έφυγε

για την αιωνιότητα και απόμεινε ολομόναχη να μεγαλώνει ένα ατίθασο κι ανυπότακτο αγόρι.

Την έφησε και την τσουρούφλισε για να φτάσει μέχρι την τρίτη γυμνασίου, δεν τα 'θελε τα γράμματα, μαχόταν συνεχώς μαζί τους. Την παίδευε όμως και με την άρνησή του να διδαχτεί μια τέχνη. Όπου μέρα του κι όπου νύχτα του, φιλοσοφούσε τη ζωή!

«Ρε μάνα, παράτα με! Δε θέλω να μάθω οτιδήποτε για τις ελαφρόπετρες. Πλήττω θανάσιμα και μόνο που τις βλέπω. Πες το στον παππού Λευτέρη να μην περιμένει από μένα χαίρι. Στεναχωριέμαι να μαλώνω μαζί του κάθε φορά που βλέπομαστε. Με καταθλίβει. Όλο για το παρελθόν μιλάει και τις πέτρες του. Έχει πάρει η ψυχή του την ίδια γκριζωπή απόχρωση μ' εκείνες. Ας βάλει την Ελενίτσα, όταν μεγαλώσει, στο επάγγελμα. Και αυτή εγγόνα του είναι».

«Αυτές οι πέτρες που λες, όμως, σε μεγάλωσαν και μας έθρεψαν τόσα χρόνια».

«Ε και λοιπόν; Νιώθω ευγνωμοσύνη κι ένα μεγάλο ευχαριστώ βγαίνει από μέσα μου, αλλά δεν οφείλω να θυσιάσω και τη ζωή μου για πάρτη τους».

Σαν παρέδιδε τα όπλα, έβαζε τον πεθερό της να τον νουθετήσει με το μαλακό. Κλειστός και απόμακρος άνθρωπος κι εκείνος, σαν τον γιο του, δεν έβρισκε ποτέ τις κατάλληλες κουβέντες να γλυκάνει τον εγγονό του. Αντίθετα, προκάλούσε την αντίδρασή του και μια σταθερή άρνηση με τη συμπεριφορά του.

«Σήμερα οι νέοι μορφώνονται, Μάνθο, δεν άγονται και φέρονται στη ζωή τους σαν γυρολόγοι».

«Εμένα μου αρέσει να ζω έτσι, παππού. Ελεύθερος! Δεν αντέχω την κλεισούρα και τα καλούπια της κοινωνίας. Θα

ακολουθήσω τον δρόμο μου σύμφωνα με τον δικό μου εσωτερικό βηματισμό».

«Και πώς θα ζήσεις με τέτοιες αμπελοφιλοσοφίες, βρε άχρηστε, που μου 'μαθες και τον εσωτερικό βηματισμό;» φούντωνε ο Λευτέρης και τον απόπαιρνε.

«Δε θα χαθώ, παππού, μη μου συγχύζεσαι και ανεβάζεις πίεση».

«Ένα αμόρφωτο ρεμάλι θα καταντήσεις με τέτοια μυαλά».

Πάντα, από τότε που ήταν μικρός, όταν προέκυπτε το θέμα της μόρφωσης, ο Μάνθος θιγόταν και ανέπτυσσε τη δική του θεωρία.

«Η μόρφωση είναι κάτι σχετικό, παππού Λευτέρη!»

Όταν εκνευριζόταν, τον αποκαλούσε παππού Λευτέρη, σαν να του απένειμε τυπικά τον τίτλο, αλλά όχι την οικεία ιδιότητα του «παππούλη», όπως προσφωνούσε στο παρελθόν τον αγαπημένο του παππού Μάνθο.

«Μπορεί να μην αντέχω να περάσω ούτε μια μέρα στην αίθουσα μιας πανεπιστημιακής σχολής, αλλά αυτά που γνωρίζω για τη φύση, τη θάλασσα, τον ουρανό και τα μυστικά τους λίγοι τα ξέρουν. Αυτό μ' αρέσει εμένα, το σχολείο της Γης! Αν ξεμέναμε μια χούφτα άνθρωποι σ' ένα ερημικό νησί, ξέρεις τι θ' απογίνονταν τα διπλώματα του Πανεπιστημίου; Προσάναμμα για τη φωτιά που θ' άναβα για να επιβιώσουμε», απαντούσε με το κεφάλι ψηλά, κερδίζοντας με αυτοπεποίθηση τους πόντους του. «Εξάλλου, εγώ θέλω να ζήσω ελεύθερος, με τη δική μου φιλοσοφία, η οποία δεν περιλαμβάνει σπουδές και κουραφέξαλα!»

Του απαντούσε κάτι ανάλογο να τον συνετίσει ο απελπισμένος παππούς Λευτέρης, αντιδρούσε ο Μάνθος σαν αγρίμι στο κλουβί και ο εφιάλτης συνεχιζόταν για την κυ-

ρα-Αθηνά. Τελικά, έτσι που τα έφερε η ζωή, ουδέποτε τέθηκε τελικά το δίλημμα ν' αναλάβει ο Μάνθος το μερίδιό του στην επιχείρηση της ελαφρόπετρας. Οι δουλειές δεν πήγαιναν καλά, η μικρή εταιρεία συρρικνώθηκε και κατέληξε σ' ένα λιλιπούτειο μαγαζάκι λιανικής, το οποίο ανέλαβε να οργανώνει ο γαμπρός του Λευτέρη, με μοναδική φιλοδοξία να βγάζει ίσα ίσα τα προς το ζην.

Τα κατάφερναν τότε ακόμα με το γερό κομπόδεμα από την κληρονομιά του πατέρα της, μέχρι που ο Μάνθος πάτησε τα δεκαεπτά και αποφάσισε να κυνηγήσει την τύχη του αλλού.

«Θα πάω στη Ρόδο μάννα να ψάξω τον δρόμο μου. Αν όλα πάνε καλά, θα σου μηνύσω να 'ρθεις κι εσύ, ν' αλλάξεις τον αέρα σου. Την αγαπώ τη Νίσυρο, αλλά με θλίβει και με στεναχωρεί. Λες και μου έχουν βάλει στενό κορσέ νιώθω. Γι' αυτό κι εσύ όλη μέρα κι όλη νύχτα γκρινιάζεις. Είναι φαίνεται κολλητικό. Γκρινιάζεις ακόμα και για την γκρίνια των άλλων και ούτε καν το αντιλαμβάνεσαι. Εκτός από τον παππούλη μου, όλοι οι άνθρωποι που έχω γνωρίσει μέχρι τώρα γκρινιάζουν. Δεν αντέχω να ζω με τόση κατήφεια τη ζωή μου. Την “κάνω” από δω, όσο πιο γρήγορα μπορώ».

Η Αθηνά δεν έπεσε από τα σύννεφα ακούγοντας τα λόγια του. Κάπου βαθιά μέσα της το ήξερε ότι θα ερχόταν τούτη η μέρα.

«Γιατί δεν πας στην Κω που είναι μια σταλιά απόσταση, απέναντι, παλικάρι μου; Να είμαι κι εγώ πιο ήσυχη», έδωσε την τελευταία της ανέλπιδη μάχη.

Ο Μάνθος έσκασε στα γέλια.

«Ρε μάννα, και η Ρόδος στα Δωδεκάνησα ανήκει. Δεν πάω δα και στην ξενιτιά».

Έφτιαξε έναν μικρό σάκο με τα απαραίτητα και βουρβιάστηκε να περάσει με το τοπικό καΐκι στην Κω και από εκεί να πάρει το πλοίο για τη Ρόδο.

3

Απαντούσε συνέχεια στα ευγενικά τηλεφωνήματα των φίλων του και κάποια στιγμή συνειδητοποίησε ότι έπρεπε να ξυπνήσει τη Μάργκαρετ, ώστε να ετοιμαστεί έγκαιρα για το αεροδρόμιο.

Τον πρόλαβε εκείνη κι εμφανίστηκε στην πόρτα του σαλονιού, αγουροξυπνημένη και ολόγυμνη, κρατώντας μια οδοντόβουρτσα στο χέρι.

«Μπορώ να τη χρησιμοποιήσω;» τον ρώτησε με παντομίμα κουνώντας τα χέρια της, χωρίς πολλές λέξεις. Έτσι κι αλλιώς, εκείνη δε μιλούσε ελληνικά κι εκείνος ίσα που τα κατάφερε να συνεννοηθεί στα αγγλικά, χρησιμοποιώντας συνήθως δικές του ακαταλαβίστικες εκφράσεις.

Της έγνεψε καταφατικά και της χαμογέλασε με γλύκα. Η Μάργκαρετ έτρεξε και χώθηκε στην αγκαλιά του.

«Έλληνα θεέ μου, θα μου λείψεις!» του μурμουρίσε στα αγγλικά κι εκείνος τη γέμισε φιλία. Με τα γλυκόλογα, περιέργως, συνεννοούνταν τέλεια. Τα καταλάβαινε άψογα και μπορούσε να τα ανταποδώσει γρήγορα, σαν να είχε καταπιεί η γλώσσα του γλιστρίδα.

«Κι εσύ, όμορφη αγαπημένη μου, το ίδιο», συμπλήρωσε, κοιτάζοντάς τη στα μάτια.

Δεν προλάβαινε να την αποχαιρετήσει με τον αισθησιακό τρόπο που ταίριαζε στον χαρακτήρα του. Ένωθε κουρασμένος, απασχολημένος συνέχεια ν' ανταποκρίνεται ευγενικά στις ευχές των φίλων και των γνωστών του κι επιπλέον τον εκνεύριζε ένας αριθμός με κωδικό από τη Ρόδο που εμφανιζόταν επίμονα κάθε λίγο και λιγάκι στο κινητό του, στον οποίο αρνιόταν πεισματικά ν' απαντήσει. Σίγουρα από την τράπεζα τον καλούσαν να διαμαρτυρηθούν για την καθυστέρηση πληρωμής της δόσης του δανείου του. Δεν είχε όρεξη να χαλάσει τη διάθεσή του μέρα γενεθλίων, αν και τα εκνευριστικά συνεχή τηλεφωνήματα του έσπαγαν τα νεύρα και του προκαλούσαν σύγχυση.

Στο γκισέ του αεροδρομίου θα αποχαιρετούσε τη Μάργκαρετ κι ύστερα θα έστρεφε την πλάτη και θα έκλεινε με τον τρόπο του την τελευταία ερωτική περιπέτεια της πρόσφατης πορείας του. Έτσι λειτουργούσε από τη φτιαξιά του, και υπήρξε πάντα ειλικρινής και ξεκάθαρος με τις σχέσεις του. Ακόμα κι αν διαρκούσαν για λίγες μέρες ή έστω μία και μοναδική νύχτα. Συνόδευε ιπποτικά την ντάμα του στο σημείο του όποιου προορισμού της, είτε στο λιμάνι, είτε στο αεροδρόμιο, είτε στη ρεσεψιόν κάποιου ξενοδοχείου, την ευχαριστούσε για τις όμορφες στιγμές που του είχε χαρίσει και μοιραστεί μαζί του, ακόμα κι αν δεν ήταν πραγματικά όμορφες, και ύστερα δε γύριζε στιγμή να κοιτάξει πίσω του. *Τελεία και συνεχίζουμε πρόσω με φόρα*, ψιθύριζε το σύνθημα στον εαυτό του, όρθωνε το παράστημά του και συνέχιζε μπροστά.

Όλα τα είχε γευτεί στον έρωτα από πολύ μικρή ηλικία. Αμούστακος σχεδόν ήταν, όταν πρωτοπήγε με γυναίκα στη ζωή του. Μια τριαντάχρονη καλλονή από τον Βορρά, η οποία παραθέριζε στην Κω κι έτυχε να τη συναντήσει το πρώτο τριήμερο που απαίτησε στα δεκάξι του να περάσει απέναντι στο νησί με τον κολλητό του και να κάνουν κάμπινγκ στην πανέμορφη παραλία στο Μαστιχάρι.

Το βράδυ είχαν φορέσει τα καλά τους, έβαλαν τσιγάρο στο στόμα ν' αποκτήσουν ανάστημα τάχα, σαν άντρες, και κάθισαν στην μπάρα ενός παραλιακού μπαρ ν' ακούσουν μουσική και ν' απολαύσουν, αν και άμαθοι, το οινόπνευμα να καίει τα πνευμόνια τους.

Πόσο όμορφη και πλανεύτρα γινόταν αυτόματα η νύχτα στα μάτια του! Τον έλκυε σαν μαγνήτης ο ρυθμός της, τον ταξίδευε με χίλια χρώματα το σκοτάδι της και τον συνέπαιρνε το μυστήριο κι ο αισθησιασμός των κρυφών επιθυμιών που κατέκλυζαν την ατμόσφαιρα εκείνων που είχαν έτοιμες τις αισθήσεις να την κατακτήσουν.

Η ζωή μετά τα μεσάνυχτα μεταμορφωνόταν σε μάγισσα. Με τα ξόρκια, τα θαύματα και τους δαίμονές της. Ήθελε αετίσιο μάτι να διεισδύεις στην ψευδαισθηση της συμπεριφοράς των ανθρώπων, οξυμένη ακοή να συλλαμβάνεις τους κρυμμένους αναστεναγμούς των πονεμένων ψυχών και αστείρευτο κέφι να δωρίζεις ενέργεια και χαμόγελο σε όσους απλώς ήθελαν να γευτούν τα απόκρυφά της.

Φτιαγμένη η νύχτα για ένα ιδιόρρυθμο είδος ερασιών της ζωής, ίσως κι εκείνων που φοβούνταν να παραδοθούν στο ξεμπρόστιασμα ψυχής από την εκτυφλωτική λάμψη του ήλιου.

Η νύχτα άντεχε την προδοσία, την απελπισία, τη μο-

ναχικότητα της καρδιάς. Έπλαθε τους δικούς της κανόνες επιβίωσης και ο Μάνθος συνειδητοποίησε μονομιάς ότι της ανήκε ολοκληρωτικά και για πάντα.

Ο κολλητός του, έμπειρος και μεγαλύτερος από εκείνον, είχε ήδη απομακρυνθεί με μια τουρίστρια σε κάποιο σκοτεινό σημείο της παραλίας, η οποία απλωνόταν πλουσιοπάροχα μπροστά τους. Εκείνος παρέμενε με το ποτό στο χέρι, παρατηρητής ενός πρωτόγνωρου ρυθμού διασκέδασης των ανθρώπων. Οι γυναίκες λίκνιζαν αισθησιακά τα κορμιά τους στον ρυθμό της μουσικής και οι άντρες απροκάλυπτα φλέρταραν με το θηλυκό της αρεσκείας τους. Αμέσως αντιλήφθηκε ότι επρόκειτο για ένα μπαρ γνωριμιών, εφόσον σύχναζαν εκεί μόνο μοναχικά άτομα και όχι ζευγάρια.

Πρώτη τον πλησίασε η Μίκα, του χαμογέλασε και πήρε από μόνη της την άδεια να καθίσει δίπλα του. Ευτυχώς το σκοτάδι έκρυβε την αμηχανία των κινήσεών του και το κατακόκκινο φούντωμα στα μάγουλά του. Κανείς δε μιλούσε τη γλώσσα του άλλου, αλλά τα κορμιά τους φλυαρούσαν από μόνα τους. Τον τράβηξε από το χέρι γελώντας και άρχισε να του μιλά ακατάπαυστα, αδιαφορώντας αν τα λόγια της έπεφταν στο κενό. Στην παραλία έβγαλε τα σανδάλια της κι άρχισε να τρέχει ξυπόλυτη στην άμμο. Την ακολούθησε σαν μαγεμένος, γνωρίζοντας ενστικτωδώς το τελετουργικό του ζευγαρώματος ανάμεσα στους δυο πρωταρχικούς, αντίθετους πόλους της ζωής.

Του αρσενικού και του θηλυκού.

Από εκείνη τη νύχτα, χανόταν στις αισθήσεις των σωμάτων τους, με την ορμή και το πάθος του άγουρου έφηβου, ο οποίος μεταμορφωνόταν σε άντρα. Η Μίκα αποδεικνυόταν εκτός από εκρηκτική γυναίκα και αποτελεσματική

δασκάλα του ερωτικού παιχνιδιού. Κατεύθυνε τα χέρια και τις κινήσεις του μ' έναν δικό της ιδιόμορφο τρόπο και του υπαγόρευε έμπρακτα ότι την απόλαυση της ψυχής και του σώματος την ανακαλύπτουν δυο άνθρωποι από κοινού και όχι μέσα από εγχειρίδια και εικόνες περιοδικών.

Την ημέρα της αναχώρησής της, έκλαιγε σαν αγοράκι που του πήραν το παιχνίδι του. Απαρηγόρητος, χώθηκε στην αγκαλιά της και τη γέμιζε γλυκόλογα και υποσχέσεις για το μέλλον. Πόσο όμορφα κι απόλυτα είχαν συνεννοηθεί χωρίς να κατανοούν ο ένας τα λεγόμενα του άλλου! Πόσο πολύ είχαν υπαγορεύσει αλήθειες και συναισθήματα οι εκφράσεις των κορμιών τους!

«Είσαι τόσο νέος, Μάνθο!» θυμόταν ακόμα τον ψίθυρο στ' αυτιά του, κατανοώντας από σκόρπιες λέξεις το νόημα των λόγων της. «Θα γνωρίσεις πολλές γυναίκες στη ζωή σου, μια δυο τυχερές μπορεί και να τις ερωτευτείς παράφορα. Την πρώτη κοπέλα σου, όμως, θα ήθελα να τη θυμάσαι για πάντα!»

Της το υποσχέθηκε και τήρησε με μπέσα τον λόγο του. Η Μίκα αποτελούσε μία από τις ομορφότερες αναμνήσεις της ζωής του!

Η Μάργκαρετ τον έβγαλε αστραπιαία από την αναπόλησή του, είχε αρχίσει και η ίδια να αγχώνεται με την ώρα.

«Έχει πάντα πολλή κίνηση σε αυτή την πόλη και δε θέλω, αγάπη μου, να χάσω το αεροπλάνο».

Στον δρόμο προς το «Ελ. Βενιζέλος», του κρατούσε συνεχώς το χέρι. Ένωθε να την προδίδει με τον τρόπο του, επειδή το μυαλό του ταξίδευε άτακτα, τη συγκεκριμένη

στιγμή, συνέχεια στο παρελθόν. Δεν της ανέφερε ότι είχε τα γενέθλιά του. Αυτή η μυσταγωγία των αναμνήσεών του ανήκε αποκλειστικά σ' εκείνον. Δεν απορούσε με τις αντιδράσεις του. Κάθε χρόνο τα ίδια και τα ίδια. Σαν να είχε ορίσει τη μέρα των γενεθλίων του επέτειο ζωντανέματος του παρελθόντος του. Μια αναδρομή προς τα πίσω, μια ανακεφαλαίωση της περιπετειώδους διαδρομής του. Η ετήσια σούμα της πορείας του.

Από την επομένη θα συνέχιζε με την καθημερινή φιλοσοφία. *Το σήμερα, Μάνθο. Το Τώρα που ζεις. Μην κοιτάζεις πίσω, μην τρέχεις προς το άγραφο. Το εδώ και το σήμερα μόνο μετράει!*

Αγκαλιάστηκαν τρυφερά μπροστά από το γκισέ της αεροπορικής εταιρείας κι ευχαρίστησαν ο ένας τον άλλον για την ομορφιά των υπέροχων κοινών εμπειριών τους! Ούτε δακρύβρεχτες υποσχέσεις, ούτε βαρύγδουπα λόγια χωρίς νόημα. Εκείνη επέστρεφε στη συζυγική της ρουτίνα κι εκείνος στην ορκισμένη εργένικη κι ελεύθερη ζωή του.

Στάθηκε παράμερα στον χώρο στάθμευσης και απάντησε σε όλες τις κλήσεις του. Ύστερα μπήκε στο αυτοκίνητο, έβαλε τη μουσική στη διαπασών κι άρχισε να τρέχει στην Αττική οδό, με κατεύθυνση προς το κέντρο της Αθήνας, επιτρέποντας στο μυαλό και την καρδιά του να βυθιστούν σ' ένα ατελείωτο, λυτρωτικό ονειροπόλημα του παρελθόντος του.

4

Ἡ Ἀργύρης κατέφτασε στο μαγαζί του φίλου του συν γυναιξί και τέκνοις. Ἡ γυναίκα που θα φρόντιζε την κόρη τους αρρώστησε την τελευταία στιγμή και η Φωτεινή πρότεινε στον άντρα της να μείνει στα μετόπισθεν να την προσέχει.

«Ξέρεις ότι θα στεναχωρηθεί ο Μάνθος αν δεν είμαστε και οι δυο μας. Θα την πάρουμε μαζί τη μικρή, εξάλλου νόμος της είναι, να του ευχηθεί κι εκείνη από κοντά».

«Ναι, βρε Ἀργύρη μου, αλλά σε μπαρ το παιδί;»

«Και λοιπόν; Λίγο θα καθίσουμε να του ευχηθούμε και φεύγουμε νωρίτερα. Θα είναι εκεί η κυρία Αθηνά να τη φροντίσει στη θέση μας. Πετάει τη σκούφια της για κάτι τέτοια».

Ἡ Φωτεινή διαμαρτυρήθηκε και ο Ἀργύρης την αγριοκοίταξε σαν να έκοβε λεπίδα το βλέμμα του. Δεν υπήρχε περίπτωση να μην ευχηθεί από κοντά στον κολλητό του, ακόμα κι αν ήταν άρρωστος και χρειάζόταν να πάει εκεί φερόντας τις πιτζάμες του. Αφού ήρθαν έτσι τα πράγματα, θα πήγαιναν οικογενειακώς και ας μην ήταν για την οκτάχρονη κόρη τους το κατάλληλο περιβάλλον.

Η μικρή Δανάη τρελαινόταν για τον νονό της, οπότε η παρουσία της ίσως ήταν τελικά μια επιπλέον θετική και χαρούμενη πινελιά στον εορτασμό της ημέρας.

Χαμογέλασε τρυφερά στον εαυτό του, ο τρόπος σκέψης του είχε μπολιαστεί μάλλον επιτυχημένα με τη νοοτροπία του Μάνθου.

Η ζωή μάς οδηγεί, φίλε μου. Αυτή η μουσίτσα κρατά το τιμόνι στα χέρια και όχι εμείς. Άντε κάτι δεξιά, αριστερά να στρίψουμε από μόνοι μας, έχοντας την ψευδαίσθηση του οδηγού. Γι' αυτό άφηνέ τη να σε πηγαίνει με το ρεύμα της, χωρίς κόντρες και αρνητισμούς. Όπως έρχονται τα πράγματα, καλοδεχούμενα ας είναι. Πάμε παρακάτω!

Το φιλαράκι του ήταν ο πιο φιλοσοφημένος άνθρωπος που γνώριζε και κατόρθωνε πάντα να του βγάζει τον καλύτερο εαυτό του. Ε δε θα 'σκαγε κιόλας εξαιτίας μιας μικρής αναποδιάς! Μερικές φορές δεν άντεχε τη μιζέρια και την καταστροφολογία της Φωτεινής. Αν και φίλοι τόσα χρόνια, δεν είχε ξεσηκώσει τίποτα από την ελαφράδα και την αισιοδοξία του κολλητού τους. Σώνει και καλά να του παρουσιάζει πάντα και την αντίθετη μαύρη κι απαισιόδοξη πλευρά. Αμάν πια, χριστιανή μου! Άσε με ευτυχισμένο στην κοσμάρα μου!

Πώς να μη λατρεύει τον φίλο του; Πώς να μην τον αγαπά;

Γύρω στα είκοσι οχτώ τους χρόνια γνωρίστηκαν. Εκείνος, τότε, απελπισμένος πελάτης στο κέντρο όπου εργαζόταν ο Μάνθος σαν μπάρμαν. Πήγαινε κάθε βράδυ να πνίξει τον πόνο του εξαιτίας της ερωτικής απόρριψης που είχε εισπράξει από το κορίτσι του. Δε χρειάστηκε ποτέ να ξεστομίσει στον Μάνθο λεπτομέρειες και να περιγράψει κα-

ταστάσεις. Εκείνο το παλικάρι πίσω από την μπάρα είχε ένα έντονο διεισδυτικό βλέμμα που κεντράριζε ακριβώς μέσα στην ψυχή του. Ούτε του άρχισε εκείνα τα περιττά παρήγορα με τα οποία του γάνωναν το κεφάλι όλοι οι υπόλοιποι και τον έκαναν να νιώθει χειρότερα. «Άντε, ρε, που κλαις σαν κοριτσάκι για μια γυναίκα... δε σου αξίζει του λόγου της... Γράψ' την κανονικά εκεί που είναι η θέση της» και άλλα παρόμοια, τα οποία του δημιουργούσαν τελικά τη διάθεση να προστατέψει και να υπερασπιστεί την προσωπικότητα της κοπέλας του.

Ο Μάνθος τον κατάλαβε και του άρχισε τα δώσε χρόνο στον εαυτό σου να πενθήσει, να θάψει μέσα του το παρελθόν, να αδειάσει η καρδιά σου από το βαρύ φορτίο, ώστε να γεμίσει όμορφα με μια επόμενη αγάπη.

Ακριβώς εκείνα που λαχταρούσαν τα αυτιά του ν' ακούσουν. Κάποια στιγμή συνειδητοποίησε ότι φάνταζαν πολύ ακαδημαϊκά όλα αυτά για έναν νεαρό που εργαζόταν σαν μπάρμαν. Κι έτσι ξεκίνησαν και οι προσωπικές ερωτήσεις, με πρώτο και καλύτερο τον Αργύρη να ρωτά τον Μάνθο αν ήταν φοιτητής σε κάποια σχολή κι εργαζόταν για το χαρτζιλίκι του.

«Δυστυχώς, δεν τα πάω καλά με τα γράμματα, φίλε μου», του απάντησε χωρίς ίχνος δυσαρέσκειας για τον εαυτό του.

«Ευτυχώς, όμως, τα πας καλά με το να διαβάζεις τις ψυχές των ανθρώπων», απάντησε ο Αργύρης, εκφράζοντας κάποια ευγνωμοσύνη για τη συμπαράστασή του τον τελευταίο καιρό.

«Η δουλειά του μπάρμαν μοιάζει με αυτή του ψυχολόγου. Πίστεψέ με! Δε φαντάζεσαι αυτά που ακούν τα αυτιά μου καθημερινά εδώ μέσα. Οι άνθρωποι με το ποτό λύ-

νουν τον κόμπο στην ψυχή τους κι αφήνονται σε μια βαθιά εξομολόγηση, ειδικά απέναντι σ' έναν άγνωστο τον οποίο δε θα ξανασυναντήσουν στη ζωή τους».

«Το κάνεις ν' ακούγεται πολύ ενδιαφέρον επάγγελ-»

«Πες το! Ναι, επάγγελμα είναι κι αυτό, με τους κανόνες και τα μυστικά του. Και μάλιστα σε δυο μέτωπα, φίλε μου. Το ένα, να είσαι αποτελεσματικός στη δουλειά σου και να φτιάχνεις το κατάλληλο κοκτέιλ ή ποτό στον ανάλογο πελάτη. Το άλλο να διαχειρίζεσαι τις ανορθόδοξες αντιδράσεις των ανθρώπων εδώ μέσα που βιώνουν τα σκαμπανεβάσματα των προσωπικών τους εμπειριών. Το καλοκαίρι μελετώ τις ψυχές και τον χειμώνα το πνεύμα των πελατών μου».

«Τι εννοείς;»

«Να, με την ελαφράδα του καλοκαιριού εκφράζουν οι άνθρωποι όλα τα εσωτερικά ανείπωτα μεράκια της καρδιάς τους. Έτσι ξεμπροστιάζονται κατά κάποιο τρόπο και αφήνουν την ψυχή τους ανοχύρωτη να αποκαλυφθεί».

«Μιλάς σαν άνθρωπος όμως που του αρέσει η γνώση, με ταιριαστές λέξεις».

Ο Μάνθος αφέθηκε σ' ένα πηγαίο γέλιο.

«Αυτό το μαθαίνω τους χειμώνας, που όλοι τους είναι ανασκουμπωμένοι, φοράνε τα επίσημά τους στον τρόπο που μιλάνε και εκφράζονται προσεκτικά και γίνονται πιο επιλεκτικοί με τα συναισθήματά τους.

»Ξέρεις, φίλε μου, πολλοί πελάτες μου, τουρίστες, αλλά και ντόπιοι, είναι πολύ μορφωμένα άτομα, επιστήμονες, δικηγόροι, επιχειρηματίες και τέτοια διάφορα. Μου αρέσει να μελετώ τους ανθρώπους, να ξεσηκώνω τις όμορφες και σωστές λέξεις που χρησιμοποιούν στην ομιλία τους, ακόμα και να υιοθετώ τις απόψεις τους, προσωρινά τουλάχισ-

στον, μέχρι να τις ξεσκαρτάρω και να τις φιλτράρω σύμφωνα με τον χαρακτήρα και την προσωπικότητά μου. Αν μπορώ να το εκφράσω με μια δική μου λέξη, θα σου έλεγα ότι “αυτομορφώνομαι” με τον τρόπο μου».

«Άρα και δουλειά και σχολείο η μπάρα!» αστειεύτηκε ο Αργύρης, εντυπωσιασμένος με τη γνωριμία του με αυτό τον ιδιόρρυθμο νέο άντρα.

Άρχισαν να δένονται σιγά σιγά και να εκμυστηρεύονται ο καθένας τα μύχια της ψυχής του στον άλλον.

Γέλασαν όταν ανακάλυψαν ότι ήταν συνομήλικοι, ο ένας γεννημένος στη Νίσυρο και ο άλλος στη Ρόδο, μ’ έναν μήνα διαφορά, το ίδιο έτος. Ο Αργύρης είχε τελειώσει τις σπουδές του στα ξενοδοχειακά, στη συνέχεια ξεμπέρδευσε, όπως κι ο Μάνθος, με τη θητεία του στον στρατό και ψαχνόταν για τα επόμενα επαγγελματικά του βήματα. Ο Μάνθος τον γέμιζε με πληροφορίες για την παρασκηνιακή κατάσταση σχεδόν όλων των υπερπολυτελών ξενοδοχειακών μονάδων του νησιού, ώστε να επιλέξει το καλύτερο.

Μέσα στο μπαρ ο Αργύρης άκουγε και γνώριζε πλέον πρόσωπα και καταστάσεις.

Με τον καιρό συνήλθε από την ερωτική απογοήτευση κι άρχισε να χασκογελά τα βράδια με τις εκάστοτε παρέες του καινούργιου φίλου του, ακόμα και να επιδίδεται σε σωματικές συνευρέσεις μιας βραδιάς με τις τουρίστριες, όπως ο Μάνθος. Τον θεράπευε η συντροφιά αυτού του μπάρμαν και αν τολμούσε να είναι απόλυτα ειλικρινής με τον εαυτό του, τον άνδρωνε και επιπλέον τον απελευθέρωνε από παγιωμένες κοινωνικές πεποιθήσεις.

Εξαιτίας του γνώρισε και τη μεγάλη αγάπη της ζωής του. Τη Φωτεινούλα του!

Είχε έρθει με μια μεγάλη κοριτσοπαρέα στο μπαρ να διασκεδάσουν και να τα πιουν μέχρι τελικής πτώσης, όπως ανήγγειλαν όλες μαζί οι κοπέλες με στόμφο. Γίόρταζαν τον ερχομό τους στη Ρόδο, εκδρομείς με τη σχολή τους από την Αθήνα. Το κέφι είχε ήδη ξεκινήσει από το πλοίο, όπως διαλαλούσαν, και ήθελαν να συνεχίσουν με αυτό τον ρυθμό και τις τέσσερις μέρες των διακοπών τους.

Ο Αργύρης ξεχώρισε τη Φωτεινή από την αρχή. Πρώτη εξέφραζε θαρρετά την άποψή της για το νησί τους, κι έπαιρνε κάθε πρωτοβουλία πάνω της, ακόμα και το επόμενο βράδυ που επισκέφτηκαν το ίδιο μέρος. Κανόνιζε τις παραγγελίες, ζητούσε μουσικές αφιερώσεις και έπιανε το κουβεντολόι με τον Αργύρη και τον Μάνθο για τον ρυθμό ζωής στην Αθήνα, λες και γνωρίζονταν χρόνια. Ο Αργύρης ένιωθε αλλόκοτα, συνεπαρμένος από τη γνωριμία μαζί της. Εκείνη μιλούσε κι εκείνος παρατηρούσε μονάχα τα όμορφα γαλανά μάτια της που του θύμιζαν το απέραντο της θάλασσας. Κουβέντα στην κουβέντα, κανόνισαν να συναντηθούν στο ίδιο μέρος και την επομένη.

Ο Μάνθος τον παρότρυνε να αποτολμήσει σχέση με το κορίτσι που τον ξεσήκωνε. Το έμπειρο μάτι του αισθάνθηκε αμέσως την έντονη χημεία κι έλξη ανάμεσά τους.

Το τρίτο βράδυ, η Φωτεινή αποχαιρέτησε με γελάκια και υπονοούμενα τις φιλενάδες της και σπατάλησε όλη τη νύχτα με τη συντροφιά του Αργύρη, φέρνοντας βόλτα πάνω κάτω με τα πόδια όλες τις γραφικές γειτονιές του ιστορικού κέντρου της Ρόδου. Μέχρι το ξημέρωμα είχαν ενώσει άρρηκτα τις ψυχές τους, με εξομολογήσεις, όνειρα για το μέλλον και κοινές απόψεις για τη ζωή.

Η Φωτεινή παρέτεινε τη διαμονή της ακόμα δυο τρεις

μέρες, γνωρίζοντας εκ των προτέρων ότι θα πλήρωνε το ανάλογο τίμημα από τους γονείς της με τη μορφή εξοντωτικής ανάκρισης.

Αυτές οι δυο ονειρεμένες μέρες που πέρασαν τότε μαζί, προστατευμένοι από την ασπίδα του έρωτα, τους συντρόφευαν εφεξής σε όλη τη μετέπειτα κοινή ζωή τους.

«Όποτε μαλώνουμε, θα φέρνουμε στο μυαλό μας εκείνο το πρώτο μας διήμερο», έλεγαν ο ένας στον άλλον και γκρέμιζαν με αυτή την ανάμνηση τα ορθωμένα τείχη, τα μούτρα και τις γκρίνιες στη σχέση τους.

Με τον καιρό μπήκαν σ' έναν ρυθμό ανεκτής ρουτίνας, από απόσταση. Τους χώριζε το υπέροχο γαλάζιο του Αιγαίου! Μόλις ξεπερνούσαν το όριο της λαχτάρας, έπαιρναν το αεροπλάνο και πετούσαν στην αγκαλιά ο ένας του άλλου.

Η Φωτεινή, η οποία είχε τελειώσει μια σχολή νηπιαγωγών, είχε αναλάβει τη φύλαξη και φροντίδα ενός νηπιού τριών ετών. Όποτε εξασφάλιζε λίγες μέρες άδειας, φορτωνόταν το μικρό της βαλιτσάκι κι έτρεχε να συναντήσει τον Αργύρη της. Εκείνος εργαζόταν σε μια ξενοδοχειακή τουριστική μονάδα στη Λίνδο από τον Απρίλιο μέχρι τέλος Οκτώβρη και ύστερα σπαταλούσε όλα του τα χρήματα με τα συνεχή του ταξίδια στην Αθήνα, ώστε να βλέπει το κορίτσι του. Το διάστημα που παρέμενε ελεύθερος στο νησί συναντιόταν σχεδόν καθημερινά με τον Μάνθο, με τον οποίο είχαν αναπτύξει μια γερή και δυνατή φιλία.

Ύστερα από τρία χρόνια σχέσης, ένωσε αφάνταστα κουρασμένος από την απόσταση που τους χώριζε, και ακριβώς την ίδια κούραση εξέφραζε κι εκείνη.

«Και γιατί δεν παντρεύεστε να είστε πλέον συνέχεια μαζί;» τον παρότρυνε ο Μάνθος.

«Εσύ μιλάς για γάμο με τόση άνεση κι ευκολία;» γούρλωσε τα μάτια του ο Αργύρης.

«Δεν έχω κακή άποψη για τον γάμο, φίλε μου, απλώς δε θέλω να έχω εγώ νταραβεράκι μαζί του. Έτσι είναι η κοψιά μου, ενώ εσύ γεννήθηκες για οικογενειάρχης. Ας αποδεχτούμε ο καθένας τη φύση του. Δεν αντέχω χαλινάρι στον λαιμό κι έλεγχο για τις κινήσεις μου».

«Να τη! Την πέταξες την μπηχτή σου», αντέκρουσε ο φίλος του. «Μου τη λες έμμεσα».

«Καθόλου! Πίστεψέ με! Η Φωτεινή είναι ξεχωριστό κορίτσι και σ' αγαπάει με τα στραβά σου. Αυτή είναι η μαγεία, φίλε μου. Να βρεις γυναίκα να σε αγαπάει όπως ακριβώς είσαι στην ψυχή και στον χαρακτήρα και να μην προσπαθεί να σε αλλάξει. Να 'ξερες τι ακούν τα άμοιρα τ' αυτιά μου από αρσενικά και θηλυκά που ξεσπούν τον πόνο τους! Σχεδόν πάντα πρόκειται για κάποιον που δεν ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες και στα όνειρά τους. Που διέψευσε την εικόνα που είχαν πλάσει στο μυαλό τους για εκείνον. Εσύ με τη Φωτεινή τα έχετε προσπεράσει αυτά τα κοφτερά βραχάκια και αγαπιέστε πραγματικά γι' αυτό που είσαστε ο καθένας».

Σίγουρα ο Μάνθος τον έκανε να νιώσει αυτοπεποίθηση και σιγουριά και ν' αποφασίσει το επόμενο βήμα, αν και δεν του περίσσευε κομπόδεμα ν' ανοίξει σπιτικό, εξαιτίας επιπλέον και της βεβαρυμένης οικονομικής κατάστασης των γονιών του.

Κατέβασε μονορούφι το πορτοκαλί υγρό που του είχε σερβίρει ο κολλητός του και άνοιξε ακόμα μια φορά την καρδιά του στον Μάνθο.

«Υποσχέθηκα γάμο στο κορίτσι μου και δεν έχω μετρη-

τά να της αγοράσω έστω ένα φτηνό δαχτυλίδι. Τέτοια κατάντια!»

Ο Μάνθος τον κοίταξε με μάτια που πετούσαν σπίθες. Ποτέ δεν επέτρεψε στον εαυτό του ο Αργύρης να λησμονήσει εκείνη τη στιγμή στο παρελθόν τους, όταν ο φίλος του σχεδόν αγανακτισμένος του αποκρίθηκε.

«Κι εγώ τι παριστάνω τόσο καιρό εδώ, ρε Αργύρη; Τι διακοσμητική γλάστρα; Θα σου δανείσω όσα θες να ξεκινήσεις τη ζωή σου και με ξεπληρώνεις όποτε μπορέσεις».

Δεν άντεξε να μιλήσει ο Αργύρης από την ταραχή, ανάμεικτη με συγκίνηση και χαρά. Σαν να του χρωστούσε ο Ουρανός και τον ξεπλήρωνε με τη γνωριμία του με τον Μάνθο. Μόνο καλά είχε φέρει αυτός ο άνθρωπος στη ζωή του.

«Με έναν όρο φυσικά θα σου δανείσω», του χαμογέλασε πειράζοντάς τον.

«Ό,τι θες!»

«Θα γίνω κουμπάρος σας. Εγώ θα σας παντρέψω!»

«Νομίζεις ότι θα διαλέγαμε ποτέ οποιονδήποτε άλλον; Τιμή μας, βρε Μάνθο».

Από τότε τίμησαν και οι τρεις τη βαθιά φιλία τους, και όταν κάποτε, κοντά πέντε χρόνια αργότερα, η Φωτεινή συνειδητοποίησε ότι περίμενε παιδί, έκαναν το τραπέζι στον κουμπάρο τους, ανακοινώνοντάς του επισήμως την κοινή τους λαχτάρα να βαφτίσει το παιδί τους και να γίνει ο μοναδικός νονός που ονειρεύονταν.

Η άρρηκτη φιλία των τριών τους κρατούσε χρόνια και με κάθε δυσκολία που προέκυπτε στον δρόμο τους δένονταν περισσότερο και βαθύτερα. Ο καθένας υπηρετούσε ασυναίσθητα τον δεδομένο ρόλο του. Ο Αργύρης του καλού οικογενειάρχη, ο οποίος συμβουλευόταν σε κάθε ανα-

ποδιά αλλά και χαρά συνάμα τον έμπειρο και ζυμωμένο στη ζωή φίλο του. Η Φωτεινή απολάμβανε τον ρόλο της να τους κατευνάζει, σαν μοναδικό θηλυκό ανάμεσά τους, όταν ξεσπάθωναν οι ορμόνες τους κι αρπάζονταν σαν τα κοκόρια, και ο Μάνθος, προστάτης τους, γινόταν το τρίτο αντικειμενικό μάτι τους, το οποίο ζύγιζε κι αξιολογούσε τους λαβυρίνθους της καθημερινότητάς τους.

Κάθε φορά που θα συναντιούνταν όλοι μαζί, ο Αργύρης ανακεφαλαίωνε στο μυαλό του τη γνωριμία και τη φιλία του με τον Μάνθο. Η παρουσία του στη ζωή τους ισοδυναμούσε για εκείνον με κάτι περισσότερο από οικογένεια. Πιο πολύ κι από αδελφός. Μετά τον θάνατο των γονιών του, όπου τον περιέλαβε με τρυφερότητα αλλά και περισσή, μητρική καταπίεση η κυρα-Αθηνά, άρχισε να τη λογίζεται κι εκείνη σαν μάνα του.

Κατέφτασαν στο μαγαζί του Μάνθου νωρίτερα από εκείνον, ώστε να προλάβουν να του ετοιμάσουν μικρές εκπλήξεις. Έκρυψαν τα δώρα τους σε διάφορα σημεία της αίθουσας με τη βοήθεια της Δανάης, έβαλαν το αγαπημένο του CD με τα καψούρικα ελληνικά, τα οποία δεν άκουγε ποτέ μέσα στον χώρο του, εφόσον τα έκρινε αταίριαστα με το ύφος του μαγαζιού και έστησαν πάνω στο μπαρ όλα τα εδέσματα και τις λιχουδιές που είχαν ετοιμάσει η Φωτεινή και η κυρα-Αθηνά. Άρχισαν να συγκεντρώνονται κι άλλοι κοινοί τους φίλοι, όλοι στολισμένοι μ' ένα γενναιόδωρο χαμόγελο, αφιερωμένο από την καρδιά τους στον αγαπημένο τους φίλο.

Κάθε χρόνο, την ίδια μέρα, το μπαρ παρέμενε κλειστό για το κοινό, τουλάχιστον μέχρι τα μεσάνυχτα.

5

*Μ*όλις βγήκε από την Αττική οδό, κυλούσε το αυτοκίνητο με ρυθμό σημειωτόν. Άθελά του εκνευρίστηκε με την υπερβολική κίνηση των δρόμων. Πεισματάρα πόλη η Αθήνα, κάθε μέρα να περνάει το δικό της με κάποιο κυκλοφοριακό πρόβλημα. Αμάν πια! Δεν ήταν όμως μέρα για σύγχυση, σκέφτηκε. Ας τον περίμεναν λίγο περισσότερο, να κάνει μεγαλόπρεπη είσοδο, ως έπρεπε στον εορτάζοντα. Πόσο όμορφα ένιωθε βαθιά στην ψυχή του! Πλήρης από την αγάπη των φίλων του και από τη γεύση που άφηνε πάντα ο έρωτας στο κορμί και στην καρδιά του. Και ας εξέφραζαν πάντα όλοι την ίδια απορία για εκείνον. «Δε νιώθεις, Μάνθο, ένα κενό από την έλλειψη μιας μόνιμης γυναικείας συντροφιάς;»

Δε συνειδητοποιούσαν ακριβώς την ίδια τους την ερώτηση φαίνεται.

Εκείνος κενό από την έλλειψη της γυναικείας συντροφιάς; Μα σε όλο του το παρελθόν, είχε πάντα μια αιθέρια ύπαρξη στο πλευρό του. Γευόταν από τις γυναίκες το καλύτερο κομμάτι τους γι' αυτό και τις λάτρευε. Έκοβε φλέ-

βα για πάρτη τους! Κυλούσαν σαν αίμα στα αγγεία του! Όλες όμως, όχι ειδικά μία. Αυτό ήταν το μυστικό του και αυτό αρνούσαν όλοι να καταλάβουν.

Η αποκλειστικότητα και τα διάφορα κουραφέξαλα τάχα των σχέσεων αποτελούσαν σίγουρη συνταγή φθοράς, γκρίνιας και αποτυχίας. Εκείνος, εξυπνοπούλι, το αντιλήφθηκε από τα μικράτα του κι έλαβε τα ανάλογα μέτρα. Όπου μέρα του κι όπου νύχτα του, ο κύκλος της ζωής του. Δε δεσμευόταν σε κανένα ξένο κρεβάτι. Όσες φορές του έτυχε να χτυπήσει η καρδιά του με διαφορετικό ρυθμό, βρέθηκε στην ψυχή δεμένος με βαριές αλυσίδες, ίδιος σχεδόν με κατάδικο.

Κάποτε δε, γύρω στα τριάντα, γκρεμοτσακίστηκε κιόλας! Πέθανε με κάποιον τρόπο και ύστερα ξαναγεννήθηκε από την τέφρα του.

Δε θέλησε να το παραδεχτεί τότε στην εφηβεία, αλλά την αναχώρηση της Μίκα την έκλαψε με μαύρο δάκρυ. Έφτιαξε στο μυαλό του ένα ρομαντικό παραμύθι για την πρώτη κοπέλα με την οποία κοιμήθηκε μαζί της και η εικόνα της τον κατάτρεχε για πολύ καιρό. Ευχόταν να επέστρεφε το επόμενο καλοκαίρι στο νησί να έτρεχε στην αγκαλιά του ομολογώντας τον παράφορο έρωτα που ένιωθε για εκείνον.

Με τον καιρό νίκησαν οι ορμόνες του το παραμύθι του μυαλού του. Οι καυτές και σέξι εμφανίσεις των τουριστριών ξεσήκωναν φουριόζικα το κορμί του. Ξεκίνησε να εργάζεται σ' ένα μπαρ σαν το αγόρι για όλες τις δουλειές. Μόλις έφευγε και ο τελευταίος πελάτης, τίνιζε την άμμο από τις καρέκλες, τις αναποδογύριζε πάνω στα τραπέζια κι έπιανε τη σκούπα να καθαρίσει, να συγυρίσει τον χώρο και στο τέλος να σφουγγαρίσει με μια πελώρια μαλαστούπα. Την επομένη, ξεκινούσε από το πρωί, με την παραλαβή των

εμπορευμάτων, να τα στοιβάξει μπροστά από τα πελώρια ψυγεία, να γυαλίσει σαν καθρέφτες τα ποτήρια και να τα κατατάξει ανά είδος και μέγεθος και πηγαινοερχόταν να ικανοποιήσει τις ανάγκες του αφεντικού, ο οποίος ήταν και ο μπάρμαν.

Πόσο τον γοήτευε η τέχνη πίσω από την μπάρα! Χάζευε με τις ώρες τα χέρια του υπεύθυνου για τα κοκτέιλ, θαμπωνόταν σαν παιδί με τις αποχρώσεις των συνδυασμών κι όποτε έβρισκε ευκαιρία πειραματιζόταν, σχεδόν πάντα με επιτυχία, στο ανακάτεμα των διάφορων ειδών του οινοπνεύματος. Επειδή έτσι το πίστεψε και το είδε από την αρχή. Ότι το οινόπνευμα είναι ζωντανός οργανισμός, ο οποίος έχει ανάγκη να εκφραστεί κάθε φορά με διαφορετικό τρόπο, ανάλογα με το γούστο του πελάτη. Γι' αυτό πάντα του άρεσε να καταλαβαίνει την ψυχολογία του ανθρώπου απέναντί του, προτού του ετοιμάσει το κοκτέιλ του. Όλα κι όλα! Κάθε δουλειά έχει τα μυστικά και την τέχνη της. Αρκεί να την αγαπάς και να τη σέβεσαι.

Δεν τον κούραζε τότε η σκληρή δουλειά, επειδή ένιωθε ότι έκανε την πρακτική του στους ρυθμούς της νύχτας. Από τον πρώτο μήνα αποφάσισε ότι αυτό λαχταρούσε να κάνει στη ζωή του. Να γίνει μπάρμαν. Υπεύθυνος ψυχολόγος και διασκεδαστής κάθε άγνωστου πλάσματος απέναντί του.

Εκείνο όμως που τον μάγευε κυριολεκτικά και ξεσήκωνε τις αισθήσεις του ήταν η εξουσία και η γοητεία που ασκούσε το πόστο του μπάρμαν στις γυναίκες. Οι περισσότερες ένιωθαν ασφάλεια να καθίσουν σε κάποιο σκαμπό μπροστά από την μπάρα, να χαμογελάσουν φιλικά και να πιάνουν κουβέντα με το άτομο που τους ετοίμαζε τα ποτά τους. Παίζονταν φλερτ, κλείνονταν μεταμεσονύχτια ραντε-

βού, χτίζονταν έρωτες με αυτή την ιδιόρρυθμη επικοινωνία.

Δεν είχε παράπονο ο Μάνθος για την πέρασή του στο ωραίο φύλο. Οι περισσότερες τουρίστριες στη Ρόδο ήταν Σκανδιναβές, γυναίκες περισσότερο απελευθερωμένες από τον μέσο όρο των υπόλοιπων Ευρωπαίων. Εύκολα τις οδηγούσε στην παραλία ή στο δικό τους ξενοδοχείο να περάσει μαζί τους μερικές νύχτες πάθους κι έξαψης. Ακόμα και για μια και μοναδική νύχτα σαγήνης.

Αλλά τα ζύγιζε από την αρχή με το ένστικτό του σωστά.

Εκνευριζόταν με τον τίτλο «καμάκι», ο οποίος εύκολα γινόταν καραμέλα στο στόμα των ντόπιων κατοίκων, αλλά και γενικώς ήταν λέξη με πολύ παρεξηγημένο νόημα για εκείνον. Ένοιθε ότι, από τη μια, σαν να μείωνε τη γυναικεία προσωπικότητα αφαιρώντας την αντίστασή της προς το συγκεκριμένο «καμάκι» κι επιπλέον στόλιζε τάχα με παράσημα τις επιδόσεις ενός αρσενικού σε σχέση με τους άλλους. Σαν αγώνας σωματικών επιδόσεων, όπου ο καθένας διαλαλεί και κοκορεύεται για τα δικά του προσόντα και επιτεύγματα.

Πολλές φορές κρυφάκουγε τις αντροπαρέες να ξεδιπλώνουν, με τη βοήθεια του ποτού που έλυνε τις γλώσσες, τις ερωτικές επιδόσεις τους με τις διάφορες τουρίστριες, οι οποίες, κατά την προσωπική τους γνώμη, δεν μπορούσαν ν' αντισταθούν στη γοητεία τους. Είχε βρεθεί συχνά μάρτυρας οικογενειακού δράματος, χωρισμών και τραγελαφικού ξεμαλλιάσματος ανάμεσα στη σύζυγο ή την αρραβωνιάρικα και την ερωμένη. Να! Αυτά έβλεπε και παρατηρούσε από νεαρός και του σηκωνόταν η τρίχα κάγκελο. Εκείνος ήθελε ξεκάθαρη κι ελεύθερη τη ζωή του και ήταν αποφασισμένος να πληρώσει το όποιο τίμημα. Περπατούσε μο-

ναχός του με όποιον βηματισμό γούσταρε και δεν έδινε λογαριασμό σε κανέναν.

Δεν άργησε να συνειδητοποιήσει ότι τελικά την εξουσία στο ερωτικό γαϊτανάκι δεν την είχαν τα καμάκια, όπως κορδώνονταν, αλλά φυσικά τα θηλυκά. Οι γυναίκες επέλεγαν και οι άντρες έτρεχαν ξοπίσω τους σαν πεινασμένοι σκύλοι. Εκείνες κρατούσαν το τιμόνι της εκάστοτε προτίμησής τους και ας νόμιζαν οι αρσενικοί ότι εισέπρατταν το παράσημο της τεχνικής τους.

Τις έβρισκε όλες υπέροχες με τον τρόπο τους. Συνειδητοποιημένες, ανεξάρτητες, έτοιμες να διεκδικήσουν τις επιθυμίες τους. Παρόλο που δεν τα κατάφερνε να συντάξει σωστά την αγγλική γλώσσα, άρχισε με τον καιρό να τα κουτσοκαταφέρνει με τις προτάσεις και να μπορεί να εκφράσει, έστω και λανθασμένα, ολοκληρωμένα νοήματα. Εξάλλου, στην περίπτωση του τον κεντρικό ρόλο του μεταφραστή έπαιζε πρωταρχικά η διεθνής γλώσσα του σώματος. Οι γυναίκες εξουσίαζαν και οριοθετούσαν κάθε επαφή μαζί του κι εκείνος ήταν γάτα και το συνειδητοποίησε αμέσως, χωρίς να πέσει στην παγίδα του αερολόγου καμικιού που κυριαρχούσε στο νησί.

Εκείνο που τον ενοχλούσε αφόρητα σε κάθε ερωτική περιπέτεια, είτε για μια ολόκληρη εβδομάδα, είτε για μια βραδιά, ήταν το γεγονός ότι δεν μπορούσε να σηκώσει η τσέπη του κανένα έξοδο. Και μόνο η σκέψη ότι πλήρωναν οι γυναίκες τον εξόργιζε και τον έκανε να χάνει πόντους αυτοσεβασμού και αυτοπεποίθησης. Άκουγε διάφορα χαζά από τους νεαρούς της ηλικίας του, του σπιλ σιγά που θα πληρώσω κι από πάνω για να γευτεί αυτή τέτοιο κορμί ή μια νύχτα μαζί μου αξίζει να την πληρώσει η τάδε και

η δείνα, τα οποία τον εξόργιζαν και του έφερναν στο μυαλό αποκρουστικές ανδρικές ιδιότητες.

Εκείνος περισσότερο παρέμενε στην οικονομική ξεφτίλα, εξαιτίας της τρύπιας του τσέπης. Όλο το μεροκάματο πήγαινε σχεδόν στη μικρή γκαρσονιέρα που νοίκιαζε και στα πάγια έξοδα της καθημερινότητας.

Με το πρώτο κομπόδεμα που κατόρθωσε με πολύ κόπο να συγκεντρώσει, είχε άλλες φούριες στο μυαλό. Ν' αγοράζει ποτά και να πειραματίζεται μόνος του στην παρασκευή εύγεστων κι εντυπωσιακών κοκτέιλ. Ένιωθε την τέχνη μέσα του και το ένστικτό του δεν τον διέψευδε. Το αφεντικό ήταν ευχαριστημένο με το φιλότιμό του και κουρασμένο πλέον από τον ρυθμό της νύχτας. Τον άκουσε ένα βράδυ να λέει τον πόνο του σε κάποιον φίλο που τον είχε επισκεφτεί. Άρπαξε την ευκαιρία να του ζητήσει αναβάθμιση στη δουλειά. Να τον βάλει πίσω από την μπάρα δοκιμαστικά για ένα διάστημα, ώστε να τον ξαλαφρώσει από το δικό του βάρος.

Επειδή η τύχη βοηθά τους τολμηρούς, βρέθηκε ο Μάνθος πολύ σύντομα υπεύθυνος της μπάρας, στον ρόλο του δεξιού χεριού για το αφεντικό. Ίσως να ταίριαζε καλύτερα να πούμε ότι έγινε η ψυχή του μαγαζιού. Ο δρόμος προς τον στόχο του ξανοιγόταν μπροστά του ανεμπόδιτος.

Οι διάφορες μεγαλοεταιρείες τον χαρτζιλίκωναν, ώστε να προτιμά τις δικές τους μάρκες ποτών στο μαγαζί. Το παραδάκι πλέον έρεε άφθονο στην τσέπη του, το οποίο συμπλήρωνε με γενναϊόδωρα φιλοδωρήματα από τους πελάτες, η επιτυχία του στις γυναίκες ενισχύθηκε με τον καινούργιο ρόλο του και άρχισε να βλέπει την πολύχρωμη πλευρά της ζωής πριν ακόμα συμπληρώσει τα είκοσι πέντε του χρόνια.

Έριξε μια φευγαλέα ματιά στο ρολόι και ξεφύσησε με ανυπομονησία. Ατυχής συγκυρία ν' αναχωρεί η Μάργκαρετ την ημέρα των γενεθλίων του και να πρέπει να υποστεί μια τόσο μεγάλη καθυστέρηση. Σκέφτηκε τη φουρκισμένη κυρα-Αθηνούλα του και χαμογέλασε τρυφερά. Λυπόταν τον Αργύρη γι' αυτά που θ' άκουγαν τόση ώρα τα αυτιά του. Θα του πιπίλιζε το μυαλό με νουθεσίες και παράπονα για τον άκαρδο γιόκα της που της στερούσε το δικαίωμα να γίνει κι εκείνη επιτέλους γιαγιά.

Στρίμωχνε πάντα στην καθημερινότητά του τη μάνα του. Δεν ξεχνούσε μέρα ότι κι εκείνη βολόδερνε μοναχή της σ' ένα νησί, λίγα ναυτικά μίλια μακρύτερα από εκείνον. Κόλαση και παράδεισος η αγάπη της Αθηνάς. Τον λάτρευε σαν μοναχογιό της φυσικά, αλλά τον έπρηζε ασταμάτητα κι ακούραστα! Λες και η λέξη «γιατί» είχε βρει λόγο ύπαρξης στα χείλη της. Την εκτόξευε ασυναίσθητα κάθε δυο λέξεις. Γιατί εμένα ο γιος μου να εργάζεται στα μπαρ; Γιατί, δηλαδή, δε σου άξιζε κάτι καλύτερο; Γιατί δεν έμαθες μια τέχνη σαν τον γιο της Δέσποινας; Γιατί δηλαδή να δίνω δικαίωμα να σε φέρνουν στο στόμα τους; Γιατί... γιατί... γιατί δε νοικοκυρεύεσαι μ' ένα καλό κορίτσι ν' ανοίξετε το σπιτικό σας; Γιατί δε μου κάνεις εγγονάκι; Γιατί όλες οι φιλενάδες μου να ταχταρίζουν μωρά κι εγώ ν' αναγκάζομαι να λέω πάντα ότι δε σου έλαχε; Γιατί;...

Έτσι κυλούσαν τα νεανικά του χρόνια. Βίωνε έντονα την τουριστική σεζόν στη Ρόδο, αλλάζοντας καθημερινά το σκηνικό και τους πρωταγωνιστές της ζωής του. Δε ρουτίνιαζε ποτέ. Κάθε μέρα άλλοι άνθρωποι, άλλες συνήθειες, άλλα λόγια. Μερικές φορές η απόλαυση της μιας νύχτας με κάποια τουρίστρια γινόταν ερωτικό σκιρτηματάκι το οποίο

διαρκούσε λίγο περισσότερο, αλλά μέχρι εκεί. Ήξερε ο Μάνθος τους κανόνες του παιχνιδιού και τους σεβόταν. Οι σχέσεις με τις περαστικές τουρίστριες είχαν σύνορα και όρους. Όποιος τα υπερπηδούσε πλήρωνε το τίμημα. Πολλές φορές κατσικωνόταν η ερωτοχτυπημένη στο νησί και άρχιζαν τα μπερδέματα, ειδικά αν το αντικείμενο του πόθου της ήταν ήδη παντρεμένος. Όσο για μόνιμη σχέση, τον έπιαναν τα γέλια. Πώς να έχτιζε σπιτικό με μια γυναίκα, με την οποία συνεννοούνταν με μισόλογα και παντομίμα; Όλα κι όλα! Ήταν αντικειμενικός και δίκαιος στην αυτοκριτική του. Όσο διέθετε τέχνη, φαντασία και μεράκι στο ανακάτεμα των ποτών και στην εκμάθηση σωστών ελληνικών, τόσο τον πρόδιδε η ικανότητά του να μάθει σωστά μια ξένη γλώσσα. Δεν τα κατάφερνε κι απογοητευόταν.

Τον χειμώνα, το μπαρ μεταμορφωνόταν με τζαμαρία γύρω γύρω και ικανοποιούσε περισσότερο τις ανάγκες των ντόπιων, αν και οι τουρίστες επισκέπτονταν το νησί ακόμα και τη χειμερινή περίοδο. Ήταν ένας τόπος ευλογημένος, λουσιμένος γενναιόδωρα σχεδόν όλο τον χρόνο από τη ζεστασιά και τις παιχνιδιάρικες ακτίνες του ήλιου.

Όταν ξεκινούσε η περίοδος ξεκούρασης και ανασυγκρότησης, επισκεπτόταν τη μάνα του στη Νίσυρο, κοιμόταν να ξεκουραστεί από το εξουθενωτικό ωράριο της νύχτας και προσάρμοζε το σώμα και την ψυχή του από το νυκτόβιο αγρίμι στον φυσιολογικό άνθρωπο της μέρας. Όσπου άρχισαν αναπόφευκτα κάποτε τα βαθιά και πολύπλοκα μπερδέματα με τα θηλυκά. Ειδικά με ένα. Σαν σημαδούρα στην πορεία του. Τόσοι και τόσοι είχαν γράψει ιστορίες για τέτοια συναπαντήματα. Εκείνος θα ξέφευγε;

Βρήκε να παρκάρει ακριβώς έξω από το μαγαζί αν και συνειδητοποίησε αμέσως ότι η θέση είχε παραμείνει ρεζερβέ για πάρτη του, ώστε να μην ταλαιπωρηθεί τη μέρα των γενεθλίων του. Μόλις έκλεισε τη μηχανή, το κινητό του χτύπησε πάλι εμφανίζοντας στο καντράν τον άγνωστο αριθμό με κωδικό της Ρόδου. Το αγνόησε! Προσπάθησε να μην αφήσει τον εκνευρισμό του να εκδηλωθεί. Κάτι δεν του πήγαινε καλά με την επιμονή εκείνου που τον καλούσε. Όλα κι όλα όμως. Σήμερα είχε γενέθλια!

6

Αμέσως έτρεξε να χωθεί στην αγκαλιά του η Δανάη, η οποία καιροφυλακτούσε με αγωνία πίσω από την πόρτα, να είναι εκείνη που θα τον αντικρίσει πρώτη απ' όλους!

«Νονέ μου! Νονέ μου! Χρόνια πολλά!» έβγαλε υπερήφανη την παιδική τσιρίδα, ώστε να αντιληφθούν όλοι την άφιξη του Μάνθου.

Την έσφιξε τρυφερά στην αγκαλιά του κλείνοντας αυναίσθητα τα μάτια του, ώσπου να συνηθίσουν στο σκοτεινότερο περιβάλλον του μαγαζιού. Άκουσε χειροκροτήματα κι ευχές από ένα μικρό πλήθος συγκεντρωμένων ανθρώπων. Σάρωσε αστραπιαία τον χώρο κι όπου έπεφτε το μάτι του αντίκριζε οικείους κι αγαπημένους φίλους, ίσως κι ελάχιστους θαμώνες που παρευρίσκονταν από λάθος και δεν έκανε καρδιά στον υπεύθυνο του μπαρ να τους διώξει.

Μετά τη Δανάη, έσπευσε η Αθηνούλα του να τον αγκαλιάσει και να του ευχηθεί.

«Αγόρι μου! Μονάκριβε γιε μου! Πάντα την υγείά σου να 'χεις και ο Θεός να σου δίνει μυαλό και σύνεση να ωριμά-

σεις και να κάνεις κάποτε κι εσύ τη δική σου οικογένεια».

Όλοι ξέσπασαν σε γέλια, ακούγοντας για χιλιοστή φορά την ολόγεια ευχή της κυρα-Αθηνάς προς τον Μάνθο.

«Έχω τη Δανάη, μανά! Σαν παιδί μου είναι αυτή η κουκλίτσα!»

Η Αθηνά υποχώρησε ηττημένη από κοινωνική συγκαταβατικότητα κι ευγένεια. Τι να του έλεγε τώρα του κανακάρη της μπροστά σε όλο τον κόσμο; Το ίδιο είναι το δικό σου παιδί και το ίδιο ενός άλλου; Γιατί σ' εκείνη έτυχε τόσο ξεροκέφαλος γιος; Τέλος πάντων, θα τον έπιανε αργότερα στο κήρυγμα. Εντάξει, δεν τον είχαν πάρει και τα χρόνια. Τη σημερινή εποχή ακόμα και οι γυναίκες τεκνοποιούσαν σε μεγαλύτερη ηλικία και το έπαιζαν παιδούλες μέχρι τα σαράντα τους. Είχε ακόμα περιθώρια να γίνει πατέρας. Κατάλληλη νύφη όμως πού θα έβρισκε με αυτές τις σουρλουλούδες που κυκλοφορούσε; Λες και είχαν χαθεί τα κορίτσια από σπίτι. Τα σεμνά και τα νοικοκυρεμένα. Αμ' δε θα της γλίτωνε αυτή τη φορά, γιατί εκείνος είχε τα δικά του χρονικά περιθώρια, αλλά τα δικά της στένευαν. Κάθε χρόνο την πονούσαν τα κόκαλά της περισσότερο. Πότε θα την έκανε γιαγιά επιτέλους; Όταν θα κυκλοφορούσε με το πι; Μακριά από εδώ τέτοια σκέψη. Να μην την κάνει όμως έτσι ρεαλίστρια όπως ήταν και όχι ονειροπαρμένη σαν τον γιόκα της;

Παραμέρισε η κυρα-Αθηνά με αξιοπρέπεια και άφησε τους φίλους του να τον μονοπωλήσουν, όπως γινόταν πάντα εξάλλου. Πρωταγωνίστρια, της άξιζε να είναι πάνω στο παλκοσένικο, κομπάρσος στα παρασκήνια κατέληγε στο τέλος.

Ακολούθησαν σχεδόν ιεραρχικά οι ευχές του Αργύρη και της Φωτεινής και ύστερα των υπολοίπων.

Δε χόρταινε ποτέ να βρίσκεται ανάμεσα στους φίλους του. Αυτούς θεωρούσε οικογένεια. Όταν έμενε μόνος εκείνος με την κυρα-Αθηνά, μιζέριάζε κι ένιωθε τον αέρα να στερεύει και να τον πνίγει. Ενώ με τα φιλαράκια του γέμιζε η ατμόσφαιρα φασαρία και χαρά. Σαν καλός οικοδεσπότης αναζήτησε με το βλέμμα τον Στέφανο, το δεξί του χέρι στο μαγαζί. Ο Στέφανος φρόντιζε με μεράκι, υπευθυνότητα και μεγάλη προθυμία για τα πάντα μέσα σ' εκείνο τον χώρο και κέρδισε επάξια τον τίτλο του απαραίτητου συνεργάτη. Αποτελούσε τελικά κι αυτός μέλος της οικογένειάς του.

Του έκλεισε το μάτι και τον ρώτησε με ένα νεύμα αν όλοι οι καλεσμένοι έπιναν το ποτό τους και απολάμβαναν τη φιλοξενία που άρμοζε στη νοοτροπία του Μάνθου. Ο Στέφανος του χαμογέλασε καθησυχαστικά. «Όλα καλά, αφεντικό!»

Όπως γυρόφερνε ανάμεσα σε φίλους και δεχόταν ευχές, ανταλλάσσοντας μαζί τους αστεία, αντιλήφθηκε το γουρλωμένο μάτι του Αργύρη που έμοιαζε ξαφνικά να έχει δει φάντασμα και να τον προειδοποιεί για κάτι. Τον κάρφωσε έντονα με το βλέμμα του και του έδειχνε με μια αμυδρή κίνηση του κεφαλιού προς ένα συγκεκριμένο σημείο του μπαρ.

Έστρεψε το κεφάλι του ο Μάνθος και αντίκρισε την πλάτη μιας γυναίκας καθισμένης δίπλα στην μπάρα. Πλησίασε ασυναίσθητα κοντά της. *Καμιά άγνωστη θα είναι που βρέθηκε συμπτωματικά εδώ*, σκέφτηκε ακαριαία, ακριβώς τη στιγμή που η γυναίκα γύρισε το πρόσωπό της και τον κοίταξε, χωρίς να του χαμογελάσει.

Πάγωσε ολόκληρος.

«Ναταλία, εσύ είσαι;» σχεδόν ψιθύρισε με τρεμάμενη φωνή.

«Όπως με βλέπεις! Γερασμένη κατά δεκαπέντε χρόνια!»

«Μια χαρά κρατιέσαι!» έπιασε τον εαυτό του να λέει ψέματα, από συνήθεια να κομπλιμεντάρει το γυναικείο φύλο.

«Τα μάτια σου σε προδίδουν, Μάνθο! Πάντα ήξερα να τα διαβάζω. Δεν κρατιέμαι μια χαρά και το βλέπεις. Το τραγικό είναι όμως ότι δε με ενδιαφέρει πλέον καθόλου».

«Όπα, όπα, κάτι στράβωσε στον Παράδεισο;» Ένωσε αμέσως άσχημα για το σχόλιό του, μην τυχόν και το χαρακτηρίσει η Ναταλία πικρόχολο. «Με συγχωρείς, δεν ήθελα ν' ακουστεί η πρότασή μου σαν ειρωνεία».

«Το ξέρω, Μάνθο. Το ξέρω. Εξάλλου, σήμερα είναι η μέρα σου, γιορτάζεις και σε βλέπω μια χαρά. Ειλικρινά, ένιωσα την ανάγκη να έρθω προσωπικά να σου δώσω τις ευχές μου».

Δεν πίστευε ότι την αντίκριζε ξανά μπροστά του, ύστερα από τόσο πολλά χρόνια. Αν επρόκειτο για κάποια ανώδυνη περίπτωση στο παρελθόν του, θα ήταν σίγουρος ότι κάποιοι επιπόλαιοι φίλοι τού είχαν ετοιμάσει μια κακόγουστη φάρσα.

Ο ιπποτικός όμως τζέντλεμαν ξύπνησε μέσα του.

«Είσαι ευπρόσδεκτη όπως όλοι οι καλοί μου φίλοι!» Αμέσως σάρωσε τον χώρο, ώστε να πιάσει το μάτι του τον Στέφανο. «Παλικάρι μου! Θέλω ιδιαίτερη περιποίηση στην κυρία εδώ πέρα!» του φώναξε και απομακρύνθηκε αμήχανα από κοντά της.

Τα χέρια του είχαν ιδρώσει, τα πόδια του έτρεμαν και η καρδιά του βροντοχτυπούσε σαν τρελή.

Ευτυχώς, μέσα στο ημίφως, στη φασαρία και στο ατέ-

λειωτο πηγαινέλα των επισκεπτών, η κυρα-Αθηνά δεν αντιλήφθηκε καν την παρουσία της Ναταλίας. Άσε που ίσως και να μην την αναγνώριζε. Η μια είχε φθαρεί δυσανάλογα με την ηλικία της και η άλλη, εξαιτίας του χρόνου, δεν είχε πια τόσο καλή όραση όσο παλιότερα.

Απ' ό,τι φαινόταν όμως, ούτε η Φωτεινή την είχε αντιληφθεί. Θα τον άρχιζε στην κατήχηση. Τις λάτρευε τις γυναίκες, αλλά όταν ξεκινούσαν το κήρυγμα τον αποτελείωναν ψυχολογικά. Τον τσάκιζαν! Λες κι έβρισκαν σκοπό στη ζωή τους όταν κατσάδιαζαν έναν άντρα, προσπαθώντας πάντα να του αποδείξουν πόσο ανώριμος κι επιπόλαιος ήταν.

Τι έφταιγε τώρα εκείνος δηλαδή για την ξαφνική και απρόσμενη εμφάνιση της Ναταλίας στο μπαρ του και ειδικά την ημέρα των γενεθλίων του;

Βιαζόταν να ξεμοναχιαστεί με τον Αργύρη.

«Κι εγώ ξαφνικά την είδα μπροστά μου φάντη μπαστού-νι και δεν ήξερα πώς ν' αντιδράσω. Να φανταστείς, για μερικά δευτερόλεπτα σκέφτηκα παράλογα μήπως την είχες προσκαλέσει εσύ ο ίδιος».

«Φτούσου, ρε! Τόσα χρόνια να μην έχεις μάθει τον φίλο σου. Μαύρη πέτρα έριξα πίσω μου. Και όταν ο Μάνθος ρίχνει μαύρη πέτρα, κατεβάζει ασφάλεια. Τέρμα!»

«Άσε να δούμε πού το πάει. Πάντως φαίνεται να έχει τα χάλια της».

Εκείνη τη στιγμή ένωσε πάλι στην τσέπη του πουκαμί-σου του το κινητό του να δονείται. Κοίταξε τον αριθμό που καλούσε και ξεφούσκωσε φουρκισμένος.

«Αμάν πια, μ' έπρηξες κι εσύ από το πρωί!»

«Τι συμβαίνει; Ποιος σ' έπρηξε;»

«Ένας άγνωστος αριθμός με κωδικό από τη Ρόδο. Καλεί

από σταθερό. Είμαι σίγουρος ότι πρόκειται για τη δόση του δανείου. Μ' εκνευρίζει η επιμονή τους. Καλά, ρε άνθρωποι! Θα πληρώσω όπως κάνω πάντα, έστω με λίγη καθυστέρηση. Κρίση έχουμε. Αλάργα, ρε παιδιά! Πρέπει να πηρξζετε τα σωθικά των ανθρώπων, παλιοτραπεζικοί;»

Ο Αργύρης τον κάρφωσε, σαν να ήταν μαθητής, στα μάτια με επίπληξη. Ο Μάνθος άργησε ν' αποκωδικοποιήσει το ύφος του.

«Μάνθο, συγκεντρώσου!»

«Τι;»

«Μου λες ότι θα είναι κάποιος από την τράπεζα που θα σε πιέσει να πληρώσεις το δάνειο».

«Ναι, και;»

«Τι μέρα είναι σήμερα, ρε Μάνθο; Λες Σαββατιάτικα που είναι κλειστές οι τράπεζες και ο άλλος θέλει ν' απολαύσει τη μέρα του να βάλθηκε κάποιος να σε πάρει στο τηλεφωνικό κατόπι, από φιλότιμο μήπως χάσει η τράπεζα τους τόκους της;»

Ο Μάνθος αναλογίστηκε τα λόγια του φίλου του και τον κοίταξε σαν να έβλεπε εξωγήινο.

«Ούτε που το σκέφτηκα αυτό που λες».

«Γι' αυτό λένε όποιος έχει τη μύγα μυγιάζεται. Σε απασχολεί το δάνειο και προβάλλεις το άγχος σου σε κάθε τηλεφώνημα από τη Ρόδο».

«Έ τότε ποιος μου έχει σπάσει τα νεύρα από το πρωί, καλώντας με κάθε μισή ώρα;»

«Αν δεν απαντήσεις, δε θα μάθουμε ποτέ».

Η υπόλοιπη βραδιά πέρασε χωρίς άλλα απρόοπτα. Αντάλλαξε ακόμα μερικές κουβέντες με τη Ναταλία, περισσότερο εστιάζοντας στην ανατροφή των παιδιών της

κι ένιωσε ανακουφισμένος, επειδή κανείς, εκτός από τον Αργύρη, δεν αντιλήφθηκε την παρουσία της. Κοντά στα μεσάνυχτα, ήδη οι φίλοι είχαν αναχωρήσει και το μαγαζί του μεταμορφωνόταν στο βραδινό στέκι, όπου μπορούσε κάποιος ν' απολαύσει όμορφη μουσική, σ' ένα καλοβαλμένο περιβάλλον, στο οποίο σέρβιραν καθαρά και καλής ποιότητας ποτά.

Ποτέ «μπόμπες»! Καθαρές καταστάσεις!

Όλα κι όλα! Με την υπογραφή του Μάνθου!

7

Παρακάλεσε τον Στέφανο να κλείσει εκείνος ταμείο και ν' αμπαρώσει το μαγαζί. Δεν άντεχε να παραμείνει εκεί περισσότερο, μέχρι τουλάχιστον το ξημέρωμα, όπως συνήθιζε. Από τη μια, τον κατέβαλλε έντονη σωματική κούραση και από την άλλη, η επανεμφάνιση της Ναταλίας, έστω και για ένα βράδυ, στη ζωή του τον είχε αναστατώσει βαθύτατα.

Επιπλέον, κάτι μέσα του κουδούνιζε σαν ήχος συναγερμού. Ποτέ δεν τα πήγαινε καλά με τα ένστικτα και τις προαισθήσεις, τα θεωρούσε όλα ανοησίες κι αρλούμπες, αλλά ένα περίεργο σφίξιμο στο στήθος δεν τον άφηνε να ησυχάσει. Τι στο καλό ήταν αυτό το επίμονο τηλεφώνημα από τη Ρόδο; Εκτός από το νταραβέρι με την τοπική τράπεζα, δεν είχε πλέον κανένα δεσμό με το νησί. Μετρούσαν χρόνια που είχε μετακομίσει στην Αθήνα να κυνηγήσει το όνειρό του, ιδιοκτήτης και αφεντικό στο δικό του μαγαζί, και για να ξεορκίσει το παρελθόν μαζί της.

Και πριν λίγο την αντίκρισε ολοζώντανη μπροστά του!
Οι δουλειές και οι δοσοληψίες του ήταν πάντα καθαρές

και ξάστερες. Ούτε καν γκομενοδουλειές είχε αφήσει στη μέση. Ύστερα από τον δεσμό του με τη Ναταλία, πριν από τόσα χρόνια, ορκίστηκε ότι θα μπλεκόταν σε ερωτικά γαϊτανάκια μόνο με ξένες. Σου αρέσω, μου αρέσεις, ζούμε για λίγο το όνειρό μας κι ύστερα ο καθένας σπιτάκι του. Άσε το δράμα για τους άλλους.

Αφού λοιπόν τα είχε τοποθετήσει όλα τόσο όμορφα στο μυαλό του, γιατί τον έτρωγε σαν σαράκι αυτό το τηλεφώνημα από τη Ρόδο; Λάθος ήταν τελικά που δεν είχε απαντήσει όλη μέρα, τουλάχιστον να γαληνέψει την ανησυχία του. Εκτός από χαζός, όπως του επισήμανε ο Αργύρης για το Σάββατο και την τράπεζα, αποδεικνυόταν και δειλός. Κοτζάμ άντρας να αποφεύγει ένα τηλεφώνημα! Μα θα έκανε ο ίδιος καζούρα στον εαυτό του αν αποδεικνυόταν ότι ίσως τελικά να επρόκειτο για λανθασμένο αριθμό. Θα τον χλεύαζε κανονικά. Πάλι όμως επανερχόταν στο ένστικτο μέσα του. Αν ήταν λάθος ή κάτι επουσιώδες, γιατί του κατέτρωγε με κάποιο μυστήριο τρόπο την ψυχή; Δεν μπορούσε να καταλάβει.

Έφτασε σπίτι του κατάκοπος σωματικά και ψυχικά. Όλες οι εικόνες από την ημέρα που πέρασε χόρευαν άτακτα κι ανάκατα στο μυαλό του· η αναχώρηση της Μάργκαρετ, οι φίλοι που τον αγκάλιασαν με τόση αγάπη στα γενέθλιά του, το σοκ να συναντήσει τη Ναταλία ύστερα από τόσο καιρό και αυτό το επίμονο τηλεφώνημα που αντηχούσε ύποπτο μέσα του.

Ας ξημέρωνε και όλα θα φωτίζονταν διαφορετικά από το ελπιδοφόρο φως του ήλιου.

Τη σημερινή μέρα δεν αντέχω να σηκώσω στους ώμους μεγαλύτερο φορτίο! ψιθύρισε στον εαυτό του, το αγαπημένο

του προσωπικό μότο, όποτε τον βάραινε η καθημερινότητα.

Πάντα πρέσβευε ότι η κάθε μέρα κουβαλούσε ένα ορισμένο μερίδιο κόπου, μόχθου και ψυχολογικού φορτίου που της αναλογούσαν. Οτιδήποτε παραπάνω το χρέωνε ως περίσσευμα και το ανέβαλλε για την επομένη. Είχε η ανθρωπινή επιβίωση τους κανόνες της, διαφορετικά σε έπαιρνε η μπάλα κατακρύφα μαζί της.

Για δεύτερη βραδιά όμως δεν μπόρεσε να κλείσει μάτι και πάλευε μάταια με τα σεντόνια και το πάπλωμα. Λίγο πριν ξημερώσει, παραιτήθηκε γι' άλλη μια φορά από την προσπάθεια. Ήξερε τον εαυτό του και τις αντιδράσεις του, αν δεν τα κατάφερνε ν' αποκοιμηθεί με την πρώτη, καλύτερα να σηκωνόταν να ετοιμάζε έναν καφέ και να προγραμμαμάτιζε την ημέρα του.

«Σου έχει καταστρέψει η νύχτα τον βιορυθμό», παραπονιόταν συχνά η κυρα-Αθηνά, όταν καταλάβαινε ότι κάποιος δυνατός πονοκέφαλος έσφιγγε σαν μέγγενη το μέτωπό του, εξαιτίας της συστηματικής αϋπνίας.

Οι σκέψεις και οι έγνοιες δεν είχαν σταματήσει να τον κατατρέχουν. Η εμφάνιση της Ναταλίας τον είχε ταραξει κατάβαθα, αναρωτιόταν τον λόγο της παρουσίας της, ειδικά την ημέρα των γενεθλίων του. Την απόδιδωξε από το μυαλό του, σκεπτόμενος ότι δεν άξιζε να σπαταλήσει πολλή φαιά ουσία εξαιτίας της. Αρκετά κάποτε είχε υποφέρει για λόγου της. Και τι ήταν δηλαδή το μαγαζί του; Ξέφραγο αμπέλι να μπαινοβγαίνει ο καθένας σαν φάντασμα, όποτε του καπνίσει; Τελειώσαμε κάποτε, κυρία μου. Με ξαπόστειλες στον αγύριστο, χωρίς καν να γυρίσεις το τότε όμορφο κεφαλάκι σου να δεις αν γκρεμοτσακίστηκα στα Τάρταρα. Και ξαφνικά τσουπ! Κάνεις θεαματική επανεμφάνιση

στη ζωή μου, λες και είμαι πεζόδρομος να βολτάρεις όποτε γουστάρεις πάνω κάτω. Μπορεί να είχα αποκτήσει γυναίκα και παιδιά, πού βρήκες τέτοια τόλμη, τέτοιο θράσος να κάνεις είσοδο στα άδυτα του χώρου μου;

Η μια αρνητική σκέψη έδινε σκυτάλη στην επόμενη και σαν δαιμόνια τριβέλιζαν και σκότιζαν το μυαλό του. Αφού πλύθηκε και ήπια λίγες γουλιές καφέ, ένωσε να συνέρχεται κάπως από το εσωτερικό μένος και την πίκρα που τον είχαν καταβάλει ενθουμούμενος τη συμπεριφορά της Ναταλίας απέναντί του στο παρελθόν.

Μωρέ, δεν πάει στα κομμάτια πια, ύστερα από τόσα χρόνια! Σάμπως αναρωτήθηκε ποτέ πόσα και πόσα δύσκολα πέρασα, μέχρι να ξεπεράσω το φτύσιμο και την κατραπακιά που μου κατάφερε στη μούρη;

Το ρολόι δεν έδειχνε καλά καλά οκτώμισι το πρωί της Κυριακής και άρχισε πάλι το κινητό του να κουδουνίζει.

Πετάχτηκε ανήσυχος με τη σκέψη μήπως είχε συμβεί κάτι κακό στην Αθηνούλα του. Σαν αντίκρισε τον αριθμό κλήσης, ένωσε να τον ζώνουν τα φίδια.

Ήμαρτον, Κύριε, πρωινιάτικα, ποιος διάολος να 'ναι τελικά;

Απάντησε, καταβάλλοντας προσπάθεια να διατηρήσει τη φωνή του σταθερή.

«Παρακαλώ».

«Καλημέρα σας και με συγχωρείτε διά το ακατάλληλο της ώρας, και μάλιστα Κυριακή, αλλά πρόκειται για κάτι επείγον και δεν μπόρεσα να επικοινωνήσω μαζί σας εχθές, σχεδόν ολημερίς».

Τα πόδια του έτρεμαν. Ξερόβηξε να αποδιώξει τον κόμπο που του έφραζε τον λαιμό.

«Ποιος είστε, κύριε; Περί τίνος πρόκειται;»

«Καταρχήν, επιβεβαιώστε μου, σας παρακαλώ. Ομιλώ με τον κύριο Μάνθο Σέρτο;»

«Ο ίδιος».

«Ονομάζομαι Φιλίππου Λουκιανός και είμαι δικηγόρος, κύριε Σέρτο. Έχω αναλάβει να διεκπεραιώσω μια δύσκολη υπόθεση, η οποία σας αφορά άμεσα».

«Με αιφνιδιάζετε και με ανησυχείτε, κύριε Φιλίππου. Σας ξαναρωτώ, περί τίνος πρόκειται;»

«Αδύνατον να σας εξηγήσω τηλεφωνικώς μια τόσο πολύπλοκη υπόθεση. Επιπλέον, η επιθυμία του εντολοδόχου πελάτη μου είναι να ενημερωθείτε για το εν λόγω ζήτημα, το οποίο, τονίζω, σας αφορά επειγόντως, παρουσία μου και μόνον».

«Τώρα τι να σας πω; Με ξαφνιάζετε πραγματικά. Τηλεφωνείτε εκ μέρους κάποιας τράπεζας για την εξόφληση δανείου;»

Ένιωσε τον συνομιλητή του να συγκρατεί το γέλιο του.

«Μακάρι να επρόκειτο για κάτι τόσο καθημερινό, απλό κι εύκολο, αγαπητέ μου κύριε. Σας εφιστώ την προσοχή για τη σοβαρότητα και το επείγον του θέματος».

Αυτός του έλειπε εκείνη τη στιγμή να τον τρομοκρατεί με τα λεγόμενά του. Ήδη ένιωθε ότι κάτι παράξενο εξέπεμπε αυτός ο άνθρωπος ακόμα και μέσα από το ακουστικό του τηλεφώνου. Η προφορά του ήταν ανεπαίσθητα σαν ξενική και ο τρόπος που μιλούσε περιέργος.

«Ωραία, κύριε Φιλίππου! Προχωρήστε στο παρασύνθημα. Στο διά ταύτα. Τι ακριβώς θέλετε από μένα;»

«Να πάρετε την πρώτη πτήση και να έρθετε το συντομότερο στη Ρόδο».

Ενοχλήθηκε με την ελαφρώς προστακτική χροιά στον τόνο φωνής του δικηγόρου.

«Και γιατί δηλαδή να μη γίνει το αντίθετο; Εσείς με καλέσατε, σας θυμίζω».

Αυτή τη φορά ο συνομιλητής του γέλασε αυθόρμητα.

«Πιστέψτε με, κύριε Σέρτο. Είναι περισσότερο πρακτικόν, οικονομικόν και κατάλληλον να πραγματοποιήσετε εσείς αυτό το σύντομο ταξίδι. Εξάλλου, σας παρακαλώ, σεβαστείτε ότι είμαι ένας επαγγελματίας, ο οποίος εκτελώ απλώς εντολές».

Αυτός ο διάλογος δε θα οδηγούσε πουθενά αν συνεχιζόταν. Οι προτάσεις εκείνου του δικηγόρου είχαν ήδη εξάψει τη φαντασία του έντονα. Η περιέργεια και η ανησυχία συνάμα άρχισαν να τον κατατρώνε. Ε! εντάξει. Ας πεταγόταν μέχρι τη Ρόδο να ξεμπερδεύε με αυτή την κατάσταση. Σαν αναλαμπή στο μυαλό του, του ήρθε να ρωτήσει τον συνομιλητή του.

«Μήπως πρόκειται για κάποια φάρσα; Εσείς πού βρήκατε τον αριθμό του κινητού μου, κύριε Φιλίππου; Πραγματικά απορώ, διότι τον έχω αλλάξει σχετικά πρόσφατα και...»

Τον διέκοψε ευγενικά.

«Δε θα καταδεχόμουν, κύριε Σέρτο, να σπαταλήσω τον χρόνο μου, αφενός, και τον δικό σας, αφετέρου, στήνοντας ανόητες, εφηβικές τηλεφωνικές φάρσες. Θεωρώ εαυτόν σοβαρότατο επαγγελματία! Όσο για τον αριθμό του κινητού σας, ομολογώ ότι ταλαιπωρήθηκα αρκετά να τον αποσπάσω από το παλιό σας αφεντικό στη Ρόδο. Ήταν ο μοναδικός άνθρωπος πλέον στο νησί ο οποίος τον γνώριζε και τον κρατούσε κρυφό σαν να επρόκειτο για ομερτά, όρκο σιωπής. Στο τέλος, αναγκάστηκα να του αποκαλύψω

την αλήθεια της αποστολής μου, ώστε να συνεργαστεί και να με φέρει έμμεσα σε επικοινωνία μαζί σας».

Ο Μάνθος κοίταζε το ακουστικό εμβρόντητος!

«Dictum factum! Αμ' έπος αμ' έργον», του πέταξε ο δικηγόρος ένα ξένο ακαταλαβίστικο πριν τερματίσει τη συνομιλία μαζί του.

Έγραψε σ' ένα χαρτί τη διεύθυνση του ξενοδοχείου, όπου διέμενε στη Ρόδο ο δικηγόρος και τηλεφώνησε αμέσως στην αεροπορική εταιρεία να κλείσει εισιτήριο.

Θα πετούσε σύντομα, μέσα στις επόμενες δυο ώρες. Ετοίμασε έναν πρόχειρο σάκο με μια αλλαξιά εσώρουχα. Τα είχε κάπως χαμένα. Ύστερα τηλεφώνησε στον Στέφανο, ζητώντας με τη σειρά του συγγνώμη για το ακατάλληλο της ώρας, αλλά όφειλε να τον ενημερώσει ότι θα ήταν εκείνος αφεντικό στη θέση του για σήμερα, εφόσον εκείνος θ' απουσίαζε.

Ευλόγησε την τύχη να μην έχει δεσμεύσεις στη ζωή του, ούτε παιδιά, ούτε σκυλιά, να τον καθηλώνουν σε μια καθημερινή ρουτίνα και να δίνει συνεχή λογαριασμό για τις κινήσεις του. Όπου μέρα μου κι όπου νύχτα μου, του άρεσε να μουρμουρά συχνά στον εαυτό του και να νιώθει λυτρωμένος κι ελεύθερος.

Άνοιξε την πόρτα και κατευθύνθηκε προς το αεροδρόμιο.

Για καλή του τύχη η πτήση δεν είχε καθυστέρηση. Αν και δεν μπορούσε καν να υποψιαστεί για ποιον λόγο ξεσπιτωνόταν ξαφνικά και πετούσε κυριακάτικα για Ρόδο, ένιωθε λίγο το αίμα του να βράζει από την αίσθηση της περιπέτειας και του άγνωστου που τον περιέμενε.

Ξαφνικά, μια φευγαλέα παράλογη σκέψη τρύπησε το μυαλό του. Μήπως το τηλεφώνημα του δικηγόρου σχετι-

ζόταν με την εμφάνιση της Ναταλίας στο μαγαζί του; Αλλά και πάλι δεν έβγαζε νόημα. Δεν κολλούσε πουθενά ένας τέτοιος συσχετισμός.

Το παλιό του αφεντικό στο μπαρ θα είχε σίγουρα καβατζάρει τα εβδομήντα. Είχε αποσυρθεί από τη νύχτα, όπως είχε πληροφορηθεί από τον ίδιο ο Μάνθος και ασχολιόταν με την κηπουρική σε ένα μικρό κτήμα που διατηρούσε έξω από τη Λίνδο. Πώς κατάφερε ο δικηγόρος να τον βρει; Πώς ήξερε ότι τον είχε προ αμνημονεύτων χρόνων στη δούλεψή του; Μυστήρια πράγματα συνέβαιναν και δεν μπορούσε να τακτοποιήσει τις σκέψεις του.

Μόλις προσγειώθηκε το αεροπλάνο στη Ρόδο, άνοιξε το κινητό του και είδε πάλι την εισερχόμενη κλίση του δικηγόρου. Τον κάλεσε αμέσως.

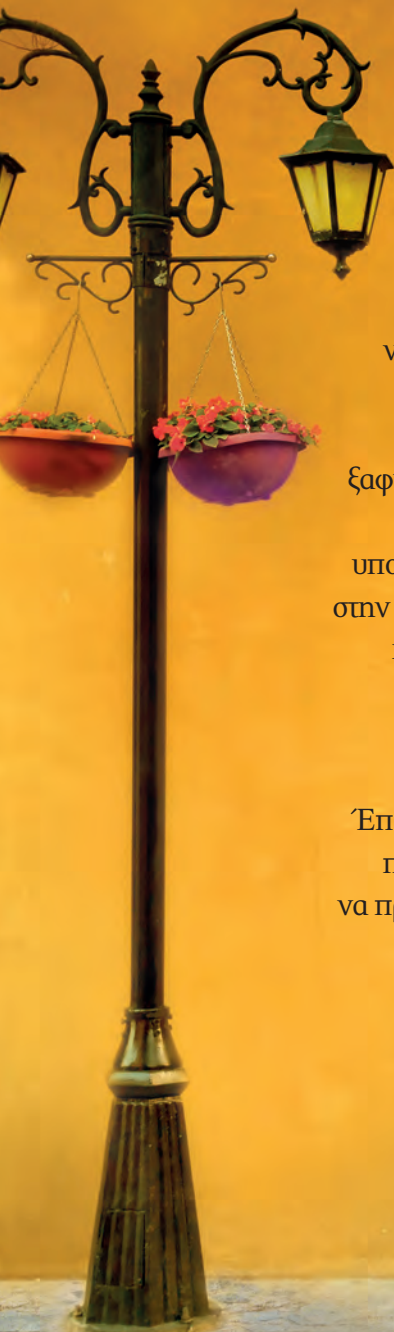
«Με συγχωρείτε, κύριε Σέρτο, για την επιμονή μου, αλλά περίμενα να με ενημερώσετε για τις κινήσεις σας. Βρήκατε εισιτήριο να ταξιδέψετε σήμερα στο νησί; Επείγομαι!»

«Σας πρόλαβα αυτή τη φορά σε σβελτάδα, κύριε Φιλίππου. Σε λιγότερο από μισή ώρα θα βρίσκομαι στην είσοδο του ξενοδοχείου σας».

«Ωω! *Hic Rhodus, hic salta*, αυτού γαρ και Ρόδος και πήδημα! κατά τον σοφόν Αίσωπον. Εδώ θα αποδειχτούν όλα!» πέταξε εύθυμα ο δικηγόρος πάλι το ακαταλαβίστικο, πριν κλείσει το ακουστικό.

Τον διαπέρασε μια έντονη ενστικτώδη ανησυχία. Εκείνη τη στιγμή πέρασε φευγαλέα από τη σκέψη του η εικόνα του παππού Μάνθου.

Όπου σε πηγαίνει η ζωή θα πηγαίνεις κι εσύ αδιαμαρτύρητα, αγόρι μου. Εκείνη ξέρει καλύτερα από εμάς! Νόμος! Ξεκινάω, παππού, κι όπου με βγάλει!

Κι όμως! Η ζωή ενός ορκισμένου εργένη, χωρίς δεσμεύσεις κι υποχρεώσεις, μπορεί να μεταμορφωθεί ριζικά μέσα σε λίγες στιγμές. Μια τόσο μεγάλη κι απρόσμενη ανατροπή βίωσε αναπάντεχα και ο Μάνθος. Απέκτησε ξαφνικά παιδιά, οικογένεια, σύντροφο, καλούπια και κώδικες στην καθημερινότητά του και υποχρεώθηκε ν' αλλάξει ρότα και προτεραιότητες στην πολυτάραχη διαδρομή του. Επιπλέον, έρωτες και φαντάσματα από το παρελθόν επέστρεφαν για ν' αναμετρηθούν μαζί του...

Ο Μάνθος δεν είχε άλλη επιλογή. Έπρεπε να ακολουθήσει τους δικούς του νόμους, που διαφέντευαν την καρδιά του, προκειμένου να πραγματοποιήσει τα όνειρά του, ως γιος, φίλος, εραστής και σύντροφος, μα πάνω απ' όλα ως στοργικός και αφοσιωμένος πατέρας. Όποιο κι αν ήταν το τίμημα...

Εκδόσεις **ΨΥΧΟΓΙΟΣ**

www.psichogios.gr

ISBN: 978-618-01-1701-1

9 786180 117011

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 18636

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η